

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VARMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre 6 „
Negyedévre . . . 3 „

Bérmentellen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyilttérben minden garmond sor díja 40 fill.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknel:
Minden szó után 2 fill.

Petitnél nagyobb, avagy disztribúcióval, vagy körzeti ellátott hirdetésekért térmenték szerint minden négyzet centim. után 6 fill. számítatik.

Állandó hirdetéseknel kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Adakozzunk a Bethlen-szoborra!

Már jó ideje: néhány lelkes erdélyi magyar mozgalmat indított, melynek nem kisebb célja volt, minthogy Bethlen Gábornak, Erdély szívében, Kolozsváron, szobor emeltessék. A szobor javára kibocsátott felhívás közöltetett az összes magyar lapokkal, eképp a mozgalom híre eljutott mindenhova. Szégyeljük kimondani, arra a felhívásra csak 5000 korona gyűlt össze. — Azt hitték a rajongók, hogy a Bethlen Gábor nevét csak ki kell ejteni, már is összegyűl egy oly tekintélyes összeg, melyből a nagy fejedelemnek szobrot emelhetnek. De a mai társadalom nem ilyen. Ennek reklámdob kell, melyet ha jól püfögtetnek, egy osztálysorsjáték körül csoportosítani lehet az egész magyar társadalmat, osztály, párt, felekezeti különbség nélkül. E nélkül a legszentebb cél is hajótörést szenved.

A vezéreket le nem hangolta az eredménytelenség. Gondolhatták — bizonyosan nem alaptalanul — hogy a társadalomnak nem jutott el minden rétegébe a felhívás; igen sokak figyelmét kikerülte a buzdító szó, az adakozásra való felhívás; a mozgalom sem lehetett eléggé meggondoltan előkészítve, felszinen tartva, mert lehetetlen volna, hogy a társadalom oly kevésbé érdeklődne Bethlen, s a neki emelendő szobor iránt.

Most azonban egy újabb felhívást bocsátottak ki, a mozgalmat kiszélesítették, a szöveget elküldötték a hírlapokhoz, testületkehez, intézetekhez, hatóságokhoz.

Majd meglátjuk, mi lesz az eredmény, nem fog-e kudarcot vallani az újabb iparkodás, mert ha kudarcot vallana, szomorú jele volna ez is közállapotainknak, széttagoltságunknak, materiális gondolkodásunknak; szomorú jele volna annak, hogy magasabb eszmék iránt nem érdeklődünk,

TÁRCA.

Könyvnyomatok méltatása.*)

Mit ér az eszme, mely emel, ragad . . .
— Ha nincs betű — leszáll a gondolat! . . .
Irott betű, a képirás, benyúl
Mesés világba láthatatlanul.

A köre, ére és fahéja rég'
Az őslakó jegyezte már jegyét.
Piramisok, a régi tárlatok
Mégörizék a mit beirtak ott,
Az ó kor írt papir növényre fel,
A mely nevét ma sem cserélte el.

Utánna jött a gyapju, bőr, papír,
A míg ma már a nép a rongyra ír . . .
A pénzjegyük s a néma gondolat
Papír lapon! — no a világ halad! . . .
Az ősmagyar mikor bejött ide,
A két rovása volt az eszköze,
A melyre mind bevágva, véve lett
A mit — netán — jövőre félre tett . . .
De majd nyugot tudása terjede,
Magyar hazánk, a nép, haladt vele,

*) A Sátoralja-Ujhelyben ma egy hete tartott Gutenberg-ünnep alkalmára írta és ugyanakkor elszavalta: id. Bajusz József. Szerk.

emelkedettebb gondolkozással nem birunk, nagy embereinket meg nem becsüljük, nem vagyunk gazdagok — a miről eddig oly híresek voltunk — lelki kincsekben!

Egy Bethlen Gábornak emelendő szoborról van szó. Egy szoborról, mely ott állana hazánk erdélyi részének fővárosában, Kolozsvárt, hirdelve magyarnak, oláhnak, szásznak Bethlen nagyságát, a magyar eszme szupremációját, győzedelmes megállását és a magyarság háláját.

Mert fel kell-e azt a kérdést tenni, hogy: ki volt Bethlen Gábor? Lehet-e a közgondolkodás oly alásúlyed, a magyarság annyira pártokra szakgatott, a felekezeti közeli helyzet oly zilált, hogy e névre: Bethlen Gábor meg ne dobbanjon minden magyar ember szíve, tartozzék bármely osztályhoz, párthoz, felekezethez?

Hiszen az egyszerű paraszt embernek csak egy kell tudnia, hogy ki volt Bethlen Gábor, mint a legműveltebb embernek!

Mindenki tudja, hogy a gondviselés adta nemzetünknek, egy oly korban, melyben a török invázió, az osztrák ellenséges magatartás, a pártokra és vallásfelekezetekre omlott társadalom harcában elveszni látszott a magyarság; egy oly korban, a mikor egy Bocskay már halott s a magyar alkotmányok és vallásszabadságnak más hivatott védője rajta kívül alig lett volna.

Bethlen Gábor, mint Erdély fejedelme, a fejedelemségre egyedül lángeszével közdötte föl magát, nemcsak tovább tudta folytatni a Magyarország alkotmányáért, függetlenségeért s a vallásszabadságért folytatott küzdelmet, hanem oly nehéz viszonyok között is oly sikereket ért el, hogy Erdélyt abban a korban egy valódi nagyhatalommá tette, számottevő tényezővé a politikai koncertben; nélküle bizony, Pázmány szavaival élve, „gallérunk alá pökött volna a német.”

Bevéve a mívelt szokásokat.
Magában a betű nem ér sokat . . .
A gondolat szobánk falán belül
Ó véle kincs, — kiásva szép, de ül . . .
Ha forgalomba adni nem lehet,
Az eszme bár mi szép, de halva lett . . .
Ha „nyomda” nincs, — a mely ma gyorsan ad, —
Világ! mi szórja szét tudásodat?!

E helyzetet segítve emberünk,
A könyvnyomást találta fel nekünk.
Gutenberg János ott Mainzban lakott,
— Ma már porosz — nekünk is alkotott.

E nagy nevet ki a világnak élt
Köszöntöm itt! hazám! ő a miénk.
A szellemé, az eszmebajnoka . . .
A könyvnyomással a mit alkotta,
Az élni fog még a világ feláll . . .
— Szedőszerűnk elesmerést talál.

A míg az elmefénye elhalad,
A meddig ér az ész, a gondolat
Agyunkra tör, teremt, haladni kész,
Gutenberg név — tudom — becsülve lész . . .

Milyen siker! világ folyása más,
Mióta boldogít a könyvnyomás . . .
Be sok keservet eltörölt e szer . . .
Az égbe hála szállt! fohász ezer!
Szabad — ha vagy hazám! a helyzeted
A könyvnyomásnak is köszönheted.

Egy szent cél lebegett előtte: megvédeni a száz oldalról ostromolt magyarságot, fentartani, erősíteni a magyar faj hegemoniáját, ha kellett harccal, ha lehetett kulturával, okos gazdálkodással, a mit semmi sem bizonyít jobban, minthogy számos hadjárata közt Erdély kincstára telt volt mint az előtt soha, az iskolázás, a tudomány, a kultura pedig virágzó.

Hogy a török pártfogását is igénybe vette, ez csak az ő csodás fajszeretetét mutatja, de, Kemény szerint, senkit sem utált jobban, mint a törököt. Hogy nagy kálvinista volt, hogy a vallásosságának gyógyó példáját mutatta egész életében, hogy 27-szer olvasta át a bibliát: nemesak meggyőződésből tette, hanem abból a tudatból is, hogy abban a korban főképp a magyarság és kálvinizmus ügye még szorosabban volt összekapcsolódva, mint jelenben. De hogy végtelenül türelmes volt minden más felekezetével szemben, mutatja, hogy alatta nem volt erény a vallás a hivatalok elnyerésére, hanem egyedül a a tehetség és szorgalom.

Lehet-e azért magyar ember, a ki tiszteli a jogfolytonosságot, becsüli a magyar alkotmányt, a magyar szabadságot, a hit- és lelkiismeretbeli meggyőződés szabadságát; lehet-e magyar, aki mikor arról van szó, hogy ennek a hősnek, ennek a lángeszű fejedelemnek, ennek a nagy magyarnak szobor emeltessék: meg ne nyissa erszényét, tudva, hogy nélküle, bizony elveszett volna a polgári és lelkiismereti szabadság!

Lehet-e, különösen zempléni ember, a ki hideg maradjon, ha mindezek mellett meggondolja, hogy vármegyéje egykor, a Bethlen országa idejében, a nagy fejedelem kormánypálcáját tisztelte.

Bethlen Gábor kimagasló alakja az igaz magyar erényeknek, világitó oszlop minden korban, a ki előtt im' — annyi

Az eszme dönt, — közölve hat, tipor!
Ezer sereg ma zsarnokot nem olly
Erős ledöntni, mint a gondolat,
Ha többszörözve lett e gép alatt. —

S az emberek megértik azt talán?!
Tanuljatok a nagy Amerikán,
A mely mikor kivívta létjogát,
Alig tévé hazánk egy harmadát . . .

Maroknyi nép, de elhatározott . . .
Bizalma és reménye nem fogyott . . .
A míg az Isten és a franciák
Segélye jött s a hont megalkoták!

Derék „Franklin, a nyomda embere”,
E géppel ott milyen csodát teve! . . .
A nagy vadont, a törzsek otthonát,
E' vágta át az anglomaniát! . . .
Midőn betört a zsarnok ezrede
A „nyomda” volt az eszme fegyvere.

Washington a tudás, a hadjogán
Emelkedett magasra ott korán.

E két nagy ész: e védte a hazát . . .
A britt hadak sok évi ostromát
Leverve! — Eg, a föld csodálkozott,
Hazát, újabb világot alkotott! . . .

Franklin a népnek azt üzenteté,
Midőn a láng csapott a hon felé:

félreértés után — a legelső magyar ember, a király is letette pálmáját, midőn a tíz nagy magyar szobra közül egyet a Bethlen Gábor emlékének szánt!

Tegyük le mi is!

A szegény adjon keveset, a gazdag többet; adjon mindenki vallás, osztálykülönbség nélkül!

Vegyék kezökbe az ügyet a jegyzők, a papok, a tanítók, a hatóságok; mert ezzel a magyar eszmének hoznak áldozatot!

Hadd álljon Kolozsvár piacán Bethlen lovas szobra: hirdetve, hogy él magyar, áll Buda még; hirdetve halálos ágyán ki-ejtett szavait:

„Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk!”

Béter Mihály.

Felhívás.

Halász (Fischer) Nátán volt tanítványaihoz.

Abból az alkalomból, hogy Halász (Fischer) Nátán, a budapesti izr. hitközség elemi és polgári leányiskolájának köztisztelőben álló igazgatója, félszázad óta működik már a tanítói pályán, tisztelőinek és volt tanítványainak nagy serege f. é. december 16-án tiszteletére jubileumot rendez. Volt tanítványai egyúttal elhatározták, hogy e napon az ünnepelt nevére alapítványt létesítenek, melynek kamatait szegénysorsu, kitűnő tanulók kapják majd szorgalomdíjképpen.

Mivel a jubiláló isk. igazgató 1863-tól 1867-ig a helybeli izr. hitk. elemi iskolában működött, bizonyára itt is még sokan lesznek, kik a népnevelésügy és tanügyi irodalom e lakadatlan szorgalmu munkáját ismerik. Városunkban működésekor is mindig a szerény munka és célt nem tévesztő határozottság emberének bizonyult. A „Zempléni Híradó”-n kívül itt a „Jüdischer Schulbote”-t és az első magyar izr. tanügyi lapot: az „Izraelita Néptanító”-t szerkesztette.

A jubileumot rendező bizottság megbízásából tisztelettel kérem a jubilánsnak itt és a vidéken lakó volt tanítványait: sziveskedjenek az alapítványhoz hozzájárulni és b. adományukat Singer Henrik tanár címére (Budapest, Erzsébet-körút, 38. IV. em. 2.) mielőbb elküldeni.

Sátoralja-Ujhely, 1900. november 16.

Knopfler Sándor.

Vármegyei ügyek.

Hivatalvizsgálat. Főispánunk, titkára kíséretében, tegnapelőtt vizsgálta meg az alispáni hivatalt, s kapcsolatosan a közig. iktató és irattári hivatalokat, ugyancsak a főlevéltáros ügykörébe tartozó hivatali teendők ellátását is. A vizsgálat pár óra hosszára terjedt s végezetkor a főispán teljes megelégedését nyilvánította a látottak felett.

A nagy-mihályi nyilvános közkórház választmánya folyó hó 3-án tartott ülésében egy akarattal elhatározta, hogy a közkórházat, mely immár évente a 10,000-en felüljáró ápolásnapot tud felmutatni, a korigényeknek megfelelő, teljesen kifogástalan gyógyítóintézetévé fogja átalakítani; nevezetesen pedig belgyógyászati osztálylyal fogja kiegészíteni és közkórház telkén orvosi lakást épít. Ez az építkezés 35,000 korona

„Az ember állat, a ki tűr, visel
Nyakán ha van nyomás, teher, kötel,
A mely hazája életét szegi!...
S lerázní azt eszébe sincs neki!”...

A villamárt, a melyet az egek
Leküldenek reátok emberek!...
Ó fogta fel! A Franklin érdemét
Az ég dörögve hordja szerte szét!...

A sir felé, a melyre nemzete
Szobort emelt, e szókat írta be:

„Erripuit coelo fulmen
Sceptrumque Tyrannis.”

Az égből ám ő menyinkövet fogott!...
Lesujtva ott az angol zsarnokot!...

Egy kis lánynak.

Hogyha a szinpad kényszerít
Nevetni vigan, szertelen,
Azért, hidd el, a festék alatt,
Attör a könyvem szüntelen...

előteremtésének gondjával sulyosodik a választmánya, mely az építkezéshez hiányzó eme pénzösszeg fedezésére a belügyminisztertől at, vármegye közig. bizottsága útján remélt pártfogásával kamatnélküli kölcsönt kért s egyúttal folyamodott, hogy a rendes napi ádoláspíjakhoz néhány fillér 17—20 évig állandóan csatoltassék s az ezekből összegyülemdő összeg mindenkor a kamatnélküli kölcsön, vagy esetleg más forrásból nyert kölcsönének törlesztésére fordítottassék. Bizik a közkórház választmánya abban, hogy a t. vármegye közig. bizottsága a Kerekes Pál dr. kk. igazg. főorvos emlékiratának tanulmányozása és saját szakbizottságának véleménymondása után, az ügyet pártfogásába veszi és a belügyminister pártfogásába melegen ajánlja.

Felfüggesztés — helyettesítés. Kádár Mihály tokaji utbiztos hivatalától felfüggesztetvén, felfüggesztésének időtartamára Szabó Lajos tállyai és Gyulay L. Adorján sátoralja-ujhelyi vármegyei útmestereket bizta meg a bodrogkeresztur—tokaji és tokaj-tarcali törvényhatósági közutak, illetve az erdőbénye—aranyosi és vámos-újfalu—tolcsva—erdő-horvátai törvényhatósági közutak kezelésével az alispán.

Háromszék-vármegye legutóbb tartott közgyűlésén azt a hazafias határozatot hozta, hogy a nemzetiségek egyenlően jogosítottágáról szóló 1868. LXIV. t. e. módosítása iránt a kormányhoz feliratot intéz s pártolás végett megküldi az összes törvényhatóságokhoz. A háromszéki határozat oda köt ki, hogy az egyes nemzetiségeknek engedessék meg anyanyelvük használata a hatóságokkal való szóbeli érintkezésnél, azonban beadványaikban, hivatalos eljárásaikban és jegyzőkönyveikben kötelesek csakis a magyar állam hivatalos nyelvét használni.

Sáros-vármegye új főispánját, Bárdossy Jenő dr.-t, f. hó 12-én iktatták be ünnepiesen új méltóságába.

Hírek a nagyvilgból.

II. Miklós orosz cár sulyos betegen fekszik. Orvosi jelentések szerint betegségének oka hasi tifusz.

Kvangszü, kínai császár, tudatta Walderssee gróf német tábornaggal, hogy visszatér birodalmának elhagyott fővárosába, Pekingbe, hogy ott, a szövetséges hadak oltalma alatt, személyesen folytassa a békekötésre irányuló tárgyalásokat.

Krüger, Transzval búr köztársaságnak elnöke, e héten áthajózott a szuezi tengerszoroson. Partraszállását Franciaországban holnaputánra várják.

Botha, búr tábornok, Roberts angol tábornaggal közölte a feltételeket, a mik alatt ő és maroknyi hadserege hajlandók magukat megadni.

Faji szaporodás. A végéhez közeledő XIX. század folyamán az európai országok leg-többjében a lakosság megkétszereződött. Így pl. Ausztria-Magyarország lakossága egy évszázad alatt 20 millióról 45 millióra emelkedett. Angol- és Oroszországé megháromszorozódott, az amerikai Egyesült Államok fehér lakossága pedig megtizenzatszorozódott.

Romániában a parasztlázadás egyre terjed a szilvapálinkára kivetett adó miatt.

Bryan, az amerikai Egyesült Államoknak Mac Kinleyvel szemben megbukott elnöke lőtje, felesapott újságíróknak.

Attör, éget, szivemre hullva,
S ha tapsolnak is unta'an:
Tudom, hogy mind ez csak hazugság,
Nem nevet, ki boldogtalan!...

(Munkács.)

Gabányi László.

Ő S Z.

I.

Tépett ruháját felpiperézi,
Kacér mosolyához úgy illik e mez;
Holnap temetik — nem bánja, nem érzi,
Ma még epedőn szeretőt keres.

Mosolyát lesi még annyi szerelmes,
Keblére simul még fű, fa, virág;
Holnap talán már senkije sem lesz,
Ma még övé az egész világ.

Valami varázs tűn' át a légen,
Rajta a szellő lázként suhan át;
Főlesillan a fény az ég szemében,
És ontja — bontja rezgő sugarát.

Kápráztatóbb még ifju tavasznál:
Holnap talán már szüntelen...

Hírek az országból.

Erzsébet királyné emlékezete. Ma, Szent Erzsébet napján, országsszerte gyászünnepeket ülnek néhai Erzsébet királynénak dicső emlékezetére a katolikus templomokban és iskolákban.

Ferenc-Ferdinánd fhg. trónköcs házassági nyilatkozatának törvénybe iktatását a t. Ház elhatározván, negyedik ülészsakát berekesztette. Kedden nyílik meg az ötödik ülészsak, a mikor is áttér az 1901. évi állami költségvetés törvényjavaslatának tárgyalására.

Vörösmarty Mihály emlékszebora, csak magánál a „Budapesti Hírlap” szerkesztőségénél, tegnapelőttig 16,641 Korona gyűlt be, a nemzeti közadakozásból.

Különfélék.

Királyi adomány. Öfelsége a király, kabinet-irodája útján és főispánunk közbenjárásával, özv. Kudelócz Józsefné tőke-terebesi lakosnak 20 kor. legkegyesebb adományt küldött.

Ünnep Erzsébet királyné emlékezetére A sátoralja-ujhelyi r. k. főgimnázium ma d. e., pontban 10 órakor, a vármegyeháza nagytermében, Erzsébet-ünnepet tart, melyre a t. szülők és a nevelésügy barátai szivesen látott vendégek. — Az emlékünnepe műsora a következő. — 1. A költő és a paraszt. Nyitány, Suppétől. Előadja az ifj. zenekar. — 2. Vízontlás Mendelssohn-Bartholdytól. Előadja az ifj. énekiskola vegyes kara. — 3. Ünnepi beszéd.* Tartja Szalai Károly főgimn. tanár. — 4. Semiramis operából részlet, Rossinitól. Zongora-duo. Előadják Barna Gábor és Marikovszky László VIII. o. tanulók. — 5. Teremtőhöz, Schuberttől. Előadja az ifj. énekiskola férfikara. — 6. Ki volt nagyobb? ... Tóth Kálmántól. Szavalja Janovich Tibor I. o. tanuló. — 7. Rákóczi Rodostón, Váradytól. Melodráma. Zenéjét írta Ábrányi Kornél. Szavalja Farkas Dezső VIII. o. tanuló, zongorán kíséri Várkonyi Flórián VIII. o. tanuló. — 8. Kar, Liszt, „Erzsébet” oratoriumából. Előadja az ifj. énekiskola férfi- és vegyeskara. — 9. A magyarok Nagyszonyához, Kemenestől. Szavalja Mattyasovszky Kálmán VIII. o. tanuló. — 10. Consummatum est, Haydn-tól. Vonós quartette. Előadják: Farkas Sándor VIII. o. t. (I. hegedű), Zombory Albert VI. o. t. (II. hegedű), Bakajszs Andor VII. o. t. (viola), Farkas József VII. o. t. (gordonka). — 11. A magyar ifjuság kegyelele Erzsébet királyné iránt. Tartja Pfeiffer Endre VIII. o. tanuló, az ifj. Önképzőkör elnöke. — 12. Kőlcsey Hymnusza. Eneklí a főgimnázium ifjusága.

Személyi hírek. A f. hó 15-én megtartott udvari ebéden Dókus Ernő es. és kir. kamarás, az ujhelyi ker. országos képviselője is részt vett. — Pákosi Paksy József kassai kir. főügyész a mult héten több napon át megvizsgálta a kir. ügyészség ügykezelését és a fogházat. A tapasztalt mintaszerű rend fölött teljes elismerését és megelégedését nyilvánította Hlavathy József kir. főügyész-helyettesnek. Az elismerésből jutott Schweitzer János fogházfelügyelőnek is a fogházban talált mintaszerű rendért és tisztaságért. — Ft. Szegedy Bazil, a Szt.-Bazil-rend bukóczehegyi monostorának hazafias szellemben működő felebbvalója, tegnap d. e. tisztelgő látogatást tett főispánunknál. — Hvozdivics Antal kir. főmérnök t. barátuk s kedves családja,

* Jövő számunk hozza.

Szerk.

Folytatás a II. mellékleten.

Igy őszül az első aranyaszál
Szép szőke asszony fürteiben.

És fölkeresi az elbúcsuzó vágy:
Oh, lenne csak egyszer még fiatal;
Ide a legszebb őszi rózsát,
Csendüljön a legszebb őszi dal;

Hiszen az élet oly sebesen száll,
Meghozza az első hó a telet.
És sorra megöszül mind a selyem szál
És hullanak egyre a levelek.

II.

Avar gyűlik az út fölébe,
Késett fecskék hallgatva szállnak;
Borongva ül virágra, rétre
Egy néma bánat.

Az ősznek oda varázsos bája,
Van napsugára, tiszta fénye,
Van öröme, van kéje, vágya:
De nincs reménye.

(Sátoralja-Ujhely)

Pápai Lajos.

bücsülátogatásait befejezván, f. hó 15-én Sátoralja-Ujhelyből végképp átköltöztek új lakó helyükre, Szombathelyre, Vasvármegyébe.

— **Főigazgatói látogatás.** *Sziebert* Ede kir. tanácsos főigazgató e hó 9-től 14-ig végezte hivatalos látogatását az ujhelyi főgimnáziumban. A példás tanítás, a szép előmenetel és általában a helyes vezetés rendkívül meleg elismerésre készítette a főigazgatót, a mit a tanári konferencián különösebben *Kovács* Endre igazgatónak és az egész tanári karnak kifejezett. Eltávozására előtt való nap este a tanuló-íjúság ének- és zene-előadással tisztelte meg a közszeretű főigazgatót.

— **Kinevezések.** *Csaplaky* Endre dr. kir. aljbíró Késmárkról a helybeli törvényszékhez aljbíróvá; *Kiss* Géza dr., p. ü. fogalmazó, a helybeli pénzügyigazgatósághoz segédtitkárrá nevezett ki.

— **Áthelyezések.** *Mikita* Emil kassai járásbíró az ujhelyi törvényszékhez bíról áthelyeztetett. — *Zaffiri* István, szerencsi kir. járásbíró, a beregszászi törvényszékhez törvényszéki bírói minőségben áthelyeztetett. — *Jllek* Károly homonnai vasúti állomásfőnök hasonló minőségben Szerencsre helyeztetett át.

— **Az égetteknek.** *Sókut* község tűzkárosult lakosságának a belügyi kir. minister, főispánunk közbenjárására, 230 (kétszázharminc) korona pénzbeli segédletet küldött.

— **Bethlen-emléknap.** A sárospataki főiskola nemes ifjúsága a f. évi dec. hó 8-án tartandó, tánemulással egybekötött Bethlen-ünnep programját így állapította meg: 1. Nyitány: Előadja a főisk. zenekar. 2. Megnyitó beszéd Tartja: *Baksy* István főiskolai szenior, az ifj. egyesület elnöke. 3. Előadás Bethlen Gáborra. Irtá és felolvassa: *Novák* Lajos teol. tanár. 4. Ünnepi dal. Előadja a főisk. énekkar. 5. Alkalmi költemény Irtá: *Zombory* Andor főgimn. tanár. Szavalja: *Deési* Sándor III. e. teológus. 6. Kuruc dalok. (Most jöttem Erdélyből, Csinom Palkó, Nosza Hajdu) előadja a főisk. énekkar. 7. Felolvasás tartja: *Rákosi* Viktor (Sipulusz.) 8. Petőfi a Hortobágyon. Melodráma. Szavalja: *Farkas* Andor IV. jh. hegedűn kíséri *Meczner* Sándor dr. jogtanár; zongorán *Simon* József teol. cimbalmon *Horváth* Bertalan III. jh. 9. Bodrogi János Bethlen-kollégiumi tanárnak, a szobor bizottság titkárnak beszéde. 10. Rákóczi-ünnep. Előadja a főisk. zenekar. A nagyszabású Bethlen-emléknap partfogóinak névsora: *Kun* Bertalan ev. ref. püspök, főrendiházi tag, a főisk. egyh. főgondnoka. *Vay* Béla báró főrendiházi tag, a főiskola vil. főgondnoka. *Fejes* István sátoralja ujhelyi ev. ref. lelkész esperes, a főisk. egyh. algondnoka. *Dókus* Gyula es. és kir. kamarás, Zemplén-vármegye főjegyzője, a főisk. vil. algondnoka. *Dókus* Ernő orsz. gyűl. képvis. és kir. kamarás. *Komjáthy* Béla orsz. gyűl. képvis. *Csoma* József a M. tud. ak. lev. tagja. *Meczner* Béla alsó-zempléni egyh. megyei gondnok. *Szent Imrey* Gyula abauji egyh. megy. tanácsbíró. *Bernáth* Zoltán föld-birtokos ig. tanácsos. *Lengyel* Enkre dr. Zemplén vm. tb. főorvos. *Láczay* Szabó László dr. a liskai ker. függetlenségi kör elnöke. *Zsindely* István dr. ak. és közigazgató jogtanár. *Radácsi* György teol. tanár, a tiszáninneni egyh. ker. főjegyzője. *Ballagi* Géza dr. jogtanár a M. tud. ak. lev. tagja. *Szinyei* Endre főgimn. igazgató és *Kun* Zoltán dr. főisk. orvos. — Az emléknapra szóló meghívókat ma küldötte szét a rendező bizottság. Akik esetleg meghívókat nem kaptak, de az ünnepésre eljönni óhajtanak, szíveskedjenek ebbeli szándékukat *Baksy* István főisk. szeniorral bejelenteni, hogy a bizottság azonnal gondoskodhassék a meghívónak postáraadásáról. Külön bejelentésre a rendező bizottság szállásokról is gondoskodni fog.

— **Tüztöltés banket.** A sátoralja-ujhelyi önk. tüztöltőegyesület *Juhász* Jenő főparancsnok nevéstéjén tegnap este a Friss-féle étkezőteremben fényes társas vacsorát rendezett.

— **Az időjárás** állandóan enyhe, a mi nagy jótétemény a szegény emberre, a ki csak hűvökölással melegíti tenyerét, fűti lakóhelyét. A szántás-vetés munkája serényül előrehaladt.

— **Gutenberg-emléknap.** A könyvnyomtatás feltalálójának, *Gutenberg* Jánosnak, születése 500-adik évfordulója alkalmából, vármegyeházánk nagytermében emléknapot szenteltek ma egy hete Sátoralja-Ujhely Gutenbergjei, vagyis a könyvnyomtatók és betűszedők. Az emléknap hangversenyyel egybekötött betűszedő versenyből állott. Amaz szép számú és előkelő közönség előtt, emez pedig hét betűszedő között esteli nyolc óráig tartott. A hangversenyt *Werner* Miksa, a „Zemplén“ könyvnyomtató intézetének művezetője, *Gutenberg* Jánosról mondott tartalmas és szép emlékbeszéddel vezette be, egyszersmind üdvözölte Sátoralja-Ujhelynek az emléknapra szép számmal ellátogatott, díszes közönségét. A hangver-

senynek minden száma magas színvonalon állott s, hogy úgy mondjuk, szalonképes volt. Közreműködtek, zongorán: *Erdődi* Erna k. a. (Kassáról); cimbalmozott: *Werner* Sárika k. a.; id. *Bajusz* József erre az alkalomra írott azt a költeményét, melyet mai számunk Tárcájába iktattunk, szavalta el; *Farkas* Andor jogász (S. Paktáról) műszavallással, *Fedák* István magyar népdalok eléneklésével, *Bettelheim* Miksa fuvolajátékkal, *Szappanos* Imre urak zongorakísérettel járultak a koncert kellemes változatosságához és színvonalának művészi emelkedettségéhez. A betűszedő verseny „kefelenyomat“-ait kikorrigált verseny bíróság az első díjat (20 koronás aranyat) *Werner* Ernőnek, ki öt negyed óra alatt 80 garmond sorban 2720 betűt szedett 16 lényegtelenebb hibával, ítélte oda és adta át a közönség éljenzése mellett a versenybírósi elnök. A második díjat (10 koronás arany) *Deutsch* Lajos kapta 82 sorban 2788 betűnyi versenyszövegeért, melyben csak 13 hiba volt ugyan, de egy ominózus is, melyet *Gutenberg* névelvén „lakodalom“-nak hívnak, t. i. a kéziratnak egyik sora kétszer volt kiszedve. — A harmadik és negyedik díjat (egy-egy db. 5 koronás tallér) *Bellák* Károly és *Szentsényi* Lajos betűszedők vitték el. — Azután a közönségnek táneravisszamaradt része *Dandás* Aladár muzsikája mellett mulatott reggelig — pompás hangulatban.

— **Övönválasztás.** Az Ujhely városi kisdédóv felügyelő bizottsága e hó 15-én, a második kisdédóvba *Jelenek* Gyuláné úrnő, szül. *Biringer* Arankát választotta meg övönőül.

— **Irodák egyesülése.** *Fried* Lajos dr. és *Róth* József dr. sátoralja-ujhelyi ügyvédökár előkelő tagjai, irodáikat egyesítették s a *Kazinczy*-utcai *Róth*-féle sarokházban megnyitották a jogkereső közönségnek.

— **Tanítók gyűlése, plebános beiktatása.** A tokaji esperesi kerület tanítói Szerencsen folyó hó 8-án tartották a rk. iskola új épületében újbólalakuló közgyűlésüket. *Szszunyadá*-sából ft. *Bessenyei* István esperes monoki plebános ébreszté fel a tanítókat, mely szép számmal sereglett össze erre az alkalomra, ugyszintén a ft. papság is. *Bessenyei* esperes szép beszédben méltatta a gyűlések fontosságát, hasznát és kérte a tanítókat, hogy ezután a gyűlésekre látogassanak el pontosan. A tisztviselők megválasztása, az alapszabályok módosítására hivatott bizottság kiküldetése és több közérdekű dolog megbeszélése után *Vlassics* Gyula dr. vall. és közokt. minister, ugyszintén *Bubics* Zsigmond dr. kassai püspök és öngyméltóságait távirattal üdvözölte a testület, nagybecsű támogatásait kérvén az egyesület részére. Közgyűlés után a templomba vonultunk, hogy tanui legyünk ama szép s lélekemelő ünnepségnek, ft. *Kovács* Sándor szerencsi plebános beiktatásának. Megható volt, midőn a püspöki megbízott ft. *Bessenyei* István esperes szívéhez szóló beszéd kíséretében ünnepiesen átadta az új plebánosnak a lelkipásztori jelvényeket: az evangéliomos könyvet s a templomkulcsait, ezután az új plebános, átvévén a jelvényeket, rövid, de magvas beszédet tartott, mely után fényes segédlettel szent misét mondott. — Isztentisztelet után, mivel a plebánia-épület renoválják, a *Turcsányi* Ferenc étkezőjében gyűlt össze a ft. papság, élükön a szerencsi járás közszeretében élő főszolgabirájával, *Pintér* Istvánnal, közöttük a tanítókkal. *Dusan* terített asztalhoz ülve rázendítette a cigány a „burinduló“-t. Töztokban sem volt hiány. Az első *Bessenyei* István esperes mondotta a királyra, majd a püspökre, miniszterre és a főszolgabíróra, *Pintér* főszolgabíró az installált lelkipásztorra, majd a tanítókra. Volt még számtalan töst, a mi szépen tanuskodott arról, hogy a mi járásunkban a politikai hatóság, papság és tanítósság együtt éreznek. A társaság későn este oszlott szét vidám és pompás hangulatban. W.

— **Halálozás** *Koczok* László, a szabolcs-vármegyei államépítészeti hivatal volt felebbvalója, ki városunkban is mint mérnök huzamosabb ideig működött, meghalt. Temetése f. hó 6-án ment végbe *Balkányban*.

— **Tűz.** *Lyubise* községből írják lapunknak: Folyó hó 13-án reggel 5 órakor nagy rémületbe hozta egy tüzeset esendes falunkat. Még mély álomba merülve aludt mindenki, mikor félre verték a harangokat. Pár pillanat alatt talpon volt az egész község s rohant a veszedelem színhelyére: a parókia általellenében, a tőke-terebesi gróf, *Andrássy* Tivadar itteni uradalma bérlőjének, *Berkovics* Salamonnak a gazdasági épületei s a mellette lévő két kazal cséplésre váró termés égett. A mentésre irányult minden kísérlet meghiúsult. Nagy szerencse volt a teljes sértés elcsúszása. Ennek tulajdonítható hogy az égő épületek tőzszomszédságában fekvő gk. templom, iskola, parókia és a szemközti zsuppal földött hársor sértetlen maradt, s pár órai erőmefeszítő munka révén megmenekedtünk a

nagyobb veszedelemtől. Az égő csúrral és kazalakkal tőzszomszédos istalókat és majorságot sikerült megmenteni. A tűz oka mindenbizonyal gyújtogatás volt. A kár körülbelül haterz koronára rug. A leégett, buzával telt csűr, bent a cséplő gépek, nem különben az elégett két kazal zab is mely még cséplésre várt, biztosítva volt. A falu népéből állott tűzoltóság nehéz munkát végzett, mert egész napon át szakadatlanul fáradozott a tűz eloltásán. r. l.

— **Véres búcsú.** *Benkőcz* községben f. hó 12-én búcsú volt. Dacára, hogy a község lakosságának közel $\frac{2}{3}$ része van Amerikában s itthon alig lézeng egy-két legény-ember, odacsődült az egész környék, t. i. *T. Kajnya*, *Kisdomása*, *Zsalobina*, *Or. Kázmér*, *Matyasócz*, *Tavarna*, *Csiesvaalja* stb. községek romlott fiatal-talagsága, több mint 200 legény, kik karókkal, kövekkel felfegyverkezve, nemcsak hogy a község nyugalmát forgatták fel, de a közbátorságot is megrendítették, közáport zudítván az ablakokra és udvarokra. A nagy-dobrai örs 4 esendőrt küldött ki a községi előljárással támogatására. Ennek dacára a felpálinkázott és a község belterületéről kiszorított nyers tömeg ismételt betolakodott. A esendőrök kezdetben vak töltéssel lőttek, a mi, természetesen, kárt senkiben sem okozott. A csőcselék nép most még fenyegetőbb magatartást tanusított, úgy hogy végre is éles töltéssel lőttek a tömeg közé, minek folytán *Csonka* János, *Boszniből* nem régiben hazatért katona, legott meghalt. *Bonyik* Mihály csiesvaalja-pusztai hirhéd köresmahósnek ujját törte el a golyó; *Fedorkó* János, szintén csiesvaalja-pusztai jómadárnak a feje bőrét hasította végig egy golyó. A esendőrség most tartja községről-községre menve a nyomozatot. Érdekes, hogy a paraszt nép értelmesebb része is azért hibáztatja a esendőrséget, hogy fegyverét későn használta. — Tudósítónk így végzi: Itt, a mi környékünkön nincs búcsú erkölcsi botrány nélkül s kérdés: háttérbe szoríthatja-e ezt az ajtatos hívők példás magatartása? — Amerika megméltelyezze a mi környékünk néperkölesét is; itt az ideje, hogy az arra hivatott körök orvosolják a templomi búcsuk alkalmával de regula megismétlődő effajta bajokat. r. l.

— **A „Zemplén“ 1901. évre szóló naptára** már megjelent s az előfizetőknek olyan sorrendben, mint a megrendelés történt, megküldetett. A naptár — melynek irodalmi részét már ösmertettük — a sajtó alól most kikerült „Hivatalos Rész“-ében I—XII. fejezetre oszlik. —

I. Fejezet: *Zemplén-vármegye bizottsága* (melyben a legtöbb adót fizetők és a választott bizottsági tagok névsora betűrendben, lakóhelyeik megnevezésével kapcsolatban, foglaltatik) — II. Fejezet: *Vármegyei bizottságok, küldöttségek és választmányok*. (Ebben a fejezetben 32 csoportban vannak az illető bizottsági, küldöttségi és választmányi tagok felsorolva). — III. Fejezet: *Zemplén vármegye tisztii kara, segéd-, kezelő és szolgazemélyezete*. — IV. Fejezet: *M. kir. állami hivatalok* (Bentfoglaltak: törvényszék, járásbírók, ügyészet, pénzügyigazgatóság, adóhivatalok, pénzügyi bizottságok, államépítészeti hivatal, folyamamérnökség, kultur-mérnöki hivatal, államvasutak, tanfelügyelőség, posta- és táviró-hivatalok, állami erdőhivatal, honvéd-zászlóalj, népfelkelő járásparancsnokság, esendőrszárnyparancsnokság, dohánygyár és dohánybevaltó hivatal személyzetei). — V. Fejezet: *Fő-, közép- és szakiskolák*. — VI. Fejezet: *Kisdédóvok*. — VII. Fejezet: *Egyesületek, karok, társulatok, testületek*. (Névszerint: a magyarosító a gazdasági, az árvasegítő és jótékonyági, a községi és körjegyző, az izraelita, az általános tanító és az orvos-gyógyszerész egyesület; továbbá: az orvos doktorok, községi és körorvosok, állatorvosok, gyógyszerárak, köz- és magánkórházak, ügyvédök, vízszabályozó társulatok, ipartestületek stb.) VIII. Fejezet: *Szerkesztőségek*. — IX. Fejezet: *Pénzüntézetek*. X. Fejezet: *Községi címtár*. (Közli a vármegye területén lévő 451 községet járások és jegyzőségek szerint minden községben, az előjárók, a lelkészek, tanítók neveit felekezeti jellegeik szerint; Sátoralja-Ujhely rend. tan. város neve alatt a szakbizottságok és tanügyi testületek tagjainak a névsorát is.) XI. Fejezet: *Zemplén-vármegye községeinek utolsó postája és táviróhivatala*. (Ezt a közérdekű fejezetet naptárunk részére most is *Unghváry* Ede, sztrópkai m. kir. postamester volt szíves egybeállítani még 1900. aug. 10-én. A naptár szerkesztőjének gondja volt arra, hogy az aug. 10-től máig történt változások naptárunknak e minden nap útmutatóul szolgáló fejezetében a legutóbbi állapot szerint kiigazítva kerüljenek naptárvevő közönségünk elé.) — XII., Fejezet: *Hazai nevezetesebb törvényeink, be-tűrendben*. — Következnek még: Az országos vásárok, bélyegfokozatos táblázatok, posta és táviró tarifák táblázatai, vadászati naptár stb. stb. közérdekű csatolmányok, úgy hogy a 150 oldalra terjedő naptár minden ízében csakis

zemléni tárgyát és vonatkozását így egymagában többet ad Zemplénről a zemlénieknek, mint nyujtanak az ország összes naptárai együtt véve! Ez a magyarázata, hogy a Zemplén Naptára immár nélkülözhetetlen segédkönyvvé vált Zemplénnek nemcsak minden hivatali körében, de művelt családjában is. Eppen ezért, mert a közérdeket minden irányba oly gondosan kiszolgálja, melegen ajánljuk szíves érdeklődésére! Ára — dacára annak, hogy a naptár terjedelmében bővült — maradt, mint volt: 90 fillér. Póstan küldve: 1 K. Naptárunk könyvtáru uton is beszerezhető. Eladásra felmaradt készletünk 1000 példány.

A „Zemplén” naptárának kiadóhivatala.

— **Aszfaltbetyár.** Az aszfaltbetyárság, melyet a fővárosi sajtó régen és méltán ostoroz és egy-egy esetnek a rendőrségnél vagy törvényszéknél van a folytatása és szomorú vége — sajnos, immár a vidéken is kezd lábrakapni. Es ezáltal nem is védtelen nők, hanem fejletlen kis leányoknak szemérmetlen megtámadásáról van szó, a mi által a perverz hajlamu aszfaltbetyár a romlatlan erkölcsöket nemcsak méltéyzli, hanem vesélyeztetli is. Ilyen füttyülő aszfaltbetyár ellen fordultak a szülék a rendőrséghez, oltalmat és elégtételt keresve e csunya gazságok ellen. A rendőrség, mint értesülünk, erélyes nyomozást indított ez ügyben. Szülék, legyetek éberek!

— **Országos vásár.** Gálszécsről írja tudósítónk: Az úgynevezett Márton-napi országos vásárnak az idén pompás szép idő kedvezett. Ugy a kirakók, mint az állatvásár igen népes volt és így mind a kínálat, mind pedig a kereslet tekintetéből jól sikerültnek mondható.

— **Ujítás a zongorán.** A „N. W. Tagblatt” nov. 7-én egy tudományos értekezésben nagy haladásnak jelenti Bössendorfer ujítását mely szerint a 8 oktávából álló zongora legelső és legfelső hangjai ép oly tisztán jutnak a fülhöz, mint a középhangok mert azok hurjai a megfelelő felső, illetve alsó hurokkal köttetnek össze. Az érdekes ujítás a zeneművészetre nagy befolyással lesz.

— **Faeladás.** Mai számunkban több rendbeli faeladásra vonatkozó hirdetés olvasható, mely körülményre felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

Foulard-selyem-ruha 8 frt 40 krtól

feljebb — 14 méter! póstábr és vámentesen szállítva, mintákat pedig póstafordultával küldenek: valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 kr. méteren ért. Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben. — Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. — 2.

Irodalom.

A hun-magyar rokonság kérdése régóta foglalkoztatja a tudósokat. A tudomány emberei elvetik a rokonság tényét, a néphagyomány és a költői képzelet azonban nem adja fel. Arany János is mintegy a magyar nemzet ősmondájának szánta hun trilogiját. Annyi bizonyos, hogy a mondai Attilához joga van a magyar népnek, mert erősen átalakította a nyugati krónikák leírásából a maga hőseinek képére. Nagy szakálát, pompás gazdagságát, kincsekben dúskálódó kedvét a magyar monda adta. A külföldi egykorú krónikák is rokonnak hirdették a két nemzetet, mert a magyar szokásaira, félelmetességére, harci kedvére megegyezik a hunnal. Az tény, hogy Nórában, Gómörben még egy emberöltővel ezelőtt regéltek a hun királyról, aki napba, holdba, sőt éjszakába tometkezett, arany-, ezüst és vaskoporsóba Attila személyéről, győzedelmes esatáiról, harci népéről, városokat irtó kardjáról beszél a „Nagy Képes Világtörténet” 79 ik füzete, mely most hagyta el a sajtót.

Attila esatája Catalaunnál áradt az a vérpatak, mely Attilát, az „Isten ostarát” visszauzte szekérvárába. „Mint a vadász sebzette oroszán össze-vissza futkos barlangjában a nélkül, hogy ki merne rontani s megrémíti a vidéket ordításával: akként retteggetté győzött szekérvára közepéből a kevély hunn király” — írta Jordanis. Nyergekből máglyát rakatott maga alá, hogy felgyujtsa, elégesse vele magát, ha minden elveszre. Nem veszett el. Tulélte vesztességét, hogy lakodalmá éjjelen saját vérébe fuljon. A régi hasonlat a tölgyesütről, melyet a vihar nem bír kiesavarni, de a szü megöröl, Akhillesről aki egy esőpp helyen sebhét volt; hiszen ember volt, nem lehetett halhatatlan. Attila is elpusztult.

„És a világ négy sarka megrezketett belé!”

A csillagok ijedten futkostak lefelé” . . .

A kard, mely országokat tett tönkre, szétért. A nagy név s mult, a történelem, mely nagy példaként visszazáll hozzá, midőn Napoleonnak keres elődöket. Történetét érdekesen és szépen írta meg Borovszky Samu dr. jeles író és akadémikus a „Nagy Képes Világtörténet” most megjelent 80. füzetében. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik dr. egyetemi tanár, a 1V. kötet szerzője Borovszky Samu. Egy kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérvél. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s Lóvy Adolf sátoralja-új helyi könyvkereskedésében.

Cimbalmozok figyelmébe Az Erdélyi Dezső cimbalomtanár szerkesztése alatt megjelenő „Cimbalom-Szalon” folyó évi október 1-ével immár a 4 ik évfolyamába lépett. A 3-ik évfolyam 1 s 6 s 2-ik száma megjelenven, ezen füzetekkel csak újabb jelét adta a szerkesztő Erdélyi Dezső cimbalomtanár fényes tehetségének, mert átiratai valóságos gyöngyök a cimbalom irodalomnak. Az első füzet tartalma: 1. Az éj alatt a föld színen 2. Mikor neked muzsikálnak 3. Ha tavaszi szellő leng csárdás, 4. Mikor

még én legény, 5. Be van az én szüröm uja köve: 6. Hilda esárdás: 7. A hullámok felett, keringő A 2-k szám tartalma: 1. Jaj beh mélyen 2. Kis ibolya rózsabokor tövében 3. Azért hogy kend kisső ragyás 4. Nem vagyok én 5. Rózsabokor a domboldalon és 6 ik a madarak esien. Előfizető ára negyedévenként 3 korona, egyes szám ára 1 korona 20 fillér. Előfizetheti legelőszárban postautalványon a Cimbalom-Szalon kiadóhivatalában Budapest, Károly körút 8 szám alatt.

— Almanach 1901-re. Megvolt immár az irodalom szüretje is: kissé később, mint a hegyaljai meg a badacsonyi, de bizást mondhatjuk, hogy a mustja forróbb, a bora zamatosabb, mint eddig Öröm megköstölni: az irodalombarát talál benne fajtákat, amik megízlelése után egyet esettint a nyelvél. A legfinomabb próbákat most küldik szót a piacra: az évenként pontosan megjelenő Almanach viznetájával. Mikszáth Kálmán a Singer és Wolfnerék Almanachjának szerkesztője, mesternek mutatta magát a próbák összeállításában Csupa zamát, tüz és törlümetzett tartalom Tizennyole kitünő magyar író java munkáját válogatta egybe, söt szedett hozzá új neveket is, a melyek eddig nem szerepeltek az Almanachban. Ez a szép kötet és vastag könyv csakugyan mérleget adja az idel magyar elbeszélő irodalomnak. Csupa kerek egy-niség mutatkozik be: vidám temperamentumok, majd hangulatba ringató poéták, fúrge elbeszélők, könnyed causeurök, mélye szántó, borongó, misztikus lelkek. Az Almanach, az irodalmi szüret e próbaköztöltője, szín. zamát, eró és tüz szerint válogatta össze ezt a sok esemegót, a melyek hasonlítanak a jó magyar borfajtákhoz abban is, hogy hol vigasságra hangolnak, hol merengésre esalogatnak, hol megrezdítik érzelmeink húrjait, vígadunk rajtuk s el elmélázunk. Ebben is teljesen magyar ez a szép könyv: magyar talantum teremtetta, a mi földünk, a mi egünk, a mi kiesny és nagy embereink örömeinek, bánatának hatása alatt. A főváros és a vidék levegőjéből vették ki mind azt a sok száz alakot a kik itt az Almanach novelláiban szerepelnek. Sokoldalú, teljes világításban látjuk meg a magyar föld tájait és embereit. Gazdag gyűjtemény, a melyet, ha valamely külföldi nyelven jelenik vala meg, belső értékénél fogva menten lefordíttatnák magyarra Ilyen válogatott és finom tartalommal jelent meg ezúdon a jövő év legszebb időmutatója: az Almanach. Ez az ötletnek immár tizenegyedik éve s e hosszú idő alatt szívesen várt pontos vendége ez a könyv minden magyar családnak, a mely a finom irodalmat élvezetnek tartja — Szerkesztésénél fogva nem csak kalendárium az almanach, nem csak a lepergő napok mutatója, hanem irodalom-mutató és irodalom-mérő is. Volt idő nálunk Magyarországon, a mikor hasonló évkönyvek voltak a mi literaturánk egyetlen mentsvárjai. Azóta gazdag s erős lett a magyar irodalom. Most az Almanach nem mone-dék hely többé, hanem legnagyobb írtehetettségünknek nehezen megközelíthető szalonja. Látni való, hogy a Mikszáth Kálmán Almanachja ma még jelentősebb, mint az egykor híres és történeti nevezetességű a manachok — Akkor ez évkönyvekben egy gyermekkorát élő irodalom gyűjtötte egybe szárnypróbálgatásait, most kifortt, nagyra fejlődött kitünő szerzők adnak benne egymásnak taláikat. Mikszáth Kálmán régi szokásához híven ezúdon is elmés bevezetést irt tizenhét íróársának munkái elé.

A „Vasárnapi Ujság” november 10-iki száma 20 képpel s az ennek megfelelő igen gazdag tartalommal jelent meg. A Vasárnapi Ujság előfizetése negyedévre négy kor, a „Politikai Ujdonságok”-kal és „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem utca 4 sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, legelőszóbb ujság a magyar nép számára, főlévre 2 korona 80 fillér.

Stampay kat. ének- és imakönyve VII. bővített kiadásban jelent meg a jelköpes ministráció érdekes ujításával. E kiadás már most nem csupán az ifjuság, a nép és kántorok kézikönyve, hanem a fűdő papság is 240 oldalra terjed. Ára csinosan kötve most is 15, angolvászonban 25 kr. 11-ik könyv és kották ingyen. Kapható Köbölkúton, Esztergomgyében.

Egyesületi élet.

A perbenyiki gazdasági tanfolyam ünnepies megnyitása. Perbenyikről írja alkalmi tudósítónk: Ép úgy mint a mult esztendőben ez évben is mozgalmas megnyitást rendezett Mailáth József gróf abból a célból, hogy az ő akciójával rokon és közgazdaságilag nemcsak fontos, de politikailag is érdekes népboldogítási tendenciáit érvényesítse a téli gazdasági tanfolyam és háziipari tanfolyam keretén belül.

Az érdeklődés ez évben nagyobb volt, mint a mult első évben. Nemesak a gazdasági tanfolyam hasznossága, hanem az az érdekes politikai szituáció és ellentét, amely utóbbi időben Magyarország gazdakörében észlelhető, mintegy előkészítette vármegyénkben is az érdeklődést a játékony és üdvös intézmények iránt. Akár gazdasági, akár politikai színezet, bármilyen árnyalatban is ott lappang egyes gazdasági akcióban: annak külső képében mégis csak a jót és szépet akarjuk látni.

Hogy ezt így látjuk: az mutatja a közvélemény jó szándékát. Vajha ez a jó szándék mindenkiben igazi jó szándék lenne.

A megnyitás ünnepségének lefolyása a következő volt: A „Nyésés” táncterme csaknem teljesen megtelt fél 3 órára érdeklődőkkel, ott voltak a földmívelési minster képviselőjében Magyar Kázmér a gazdasági tanintézetek fő-felügyelője Budapestról. Andrassy Sándor gróf a zemlénvármegyei gazdasági egyesület elnöke, Fedák István gazdasági egyesületi titkár, Szerviczky Ödön, Benesik István, Dauscher Miklós, Abonyi Károly, Szmik Gábor állami főerdész, Nitschmann Jenő gazdasági szaktanár Ungvárról, Farkas Róbert dr. a promontrei rend leleszi prefektusa. Tomesányi Kálmán, Szeretín Hugó Kotzourek Ferenc, Révy G. Viktor, Kemechey János, Qapp Sándor, Diószeghy Pál, Szmrecsányi Béla dr., ifj. Miklós Béla, Voronyák Lajos, Somogyi Gerő, Kantha Vilmos, Korchma Menyhért, Kossuth János, Molnár István Sárospatak város főbírája, Móricz Tamás Ferenc, Hadas András,

Szakács Károly, Ballok József, Tóth József, Virág József, Dobi János, Lukács János, Soltész Pál, Szabó Zsigmond, Allander Frigyes, Fetykó János, Balogh András, Vécsi János, Körmendy József, Sipos Imre, Deák Mihály Markovics József, Nagy József a bodrogközi községek képviselőiben és még számosan, kiknek neveit a tolongásban feljegyezni nem lehetett. Az ünnepséget Mailáth József gróf nyitotta meg a tanfolyam célját ismertető beszédével, a melyben megköszönte a földmívelésügyi minster támogatását, a gazdasági egyesület közreműködését, s a nagy közönség meleg érdeklődését. A szép beszéd után Andrassy Sándor gróf gazdasági egyesületi elnök az egyesület nevében üdvözölte Mailáth Józsefet nemes irányu köztevékenységéért, a melylyel a gazdasági egyesület egy igen nagy tervének kivételét igyekszik elősegíteni. Azután Magyar Kázmér mondott köszönetet Mailáth gróf urnak és grófnénak a földmívelési minster ur nevében fáradozásaiért. Beszéltek még Benesik István és Molnár János urak. Az ünnepély befejezése után a közönség a tavalyi házi ipari tanfolyamon készült tárgyakat, majd a perbenyiki fogyasztási szövetkezet raktárait és bolthelyiségeit szemlélte meg.

Igazgató-választmányi ülés. A zemlénvármegyei gazdasági egyesület igazgató-választmánya, Andrassy Sándor gr. e. elnök elnökle, alatt a választmányi tagok élénk érdeklődése mellett ülést tartott f. hó 12-én. A tárgysorozatban felvett nevezetesebb pontok a következő elintéztést nyerték. A iszákosság terjedésének megállítására érdekében a közgazdasági bizottsághoz irandó jelentésnek megismerésére Dókus Gyula, Meczner Gyula id. és Szerviczky Ödön urak kérték fel. — A Bihar-, Nyitra- és Aradvármegyei gazdasági egyesületeinek átiratát a gabona határidő üzlet szabályainak módosítása tárgyában egyelőre csak tudomásul vettek, végleges határozatot e tárgyban csakis a kérdés jobb megérése után fog hozni a választmány. — Elhatározta továbbá, hogy a jövő év tavaszán a cserebogár és pajor pusztításának enyhítése érdekében az egyesület községenként fogja jutalmazni a pajoroknak összegyűjtőit, mert így véli a gazlaközönséget ettől a nagyon sok kárt okozó rovarkáktól megszabadítani. — Az egyesület képviselőiben a gazdasági egyesületek országos szövetségének választmányába Dókus Ernő, Kun Frigyes és Molnár Béla dr. urak választattak be és a f. hó 26 án tartandó szövetségi nagygyűlésen való képviselőre fentiekben kívül Bernáth Béla és Mailáth József gr. urak kérték fel. — Egy évi próbaszolgálati idejének eltelté után egyesületi titkárt véglegesítette a választmány. (Gratulálunk! — Szerk.) — Egyesületi titkárnak a gazdasági téli házi ipari tanfolyamokra és előadásokra vonatkozó tervezete elfogadtatott, mely szerint Sárospatakon és N.-Czigándon, a földmívelési minster ur anyagi támogatásával, házi ipari tanfolyam lesz december 1-től március 1-ig s ezen kívül Szeresen, Megyasszón, Sárospatakon, N.-Czigándon, Karádon, O.-Liszlán és Bodzás-Ujlakon gazdasági előadások fognak rendeztetni. — A perbenyiki téli gazdasági tanfolyamra előadónak a titkár kiküldetett. — Kossuth János dr. és Szmrecsányi Béla dr. urak évdíjas tagokul felvétettek. — Az állattenyésztési felügyelő ismertette a földmívelésügyi m. kir. minster urnak a tenyész állatok bevásárlási szerződéseinek tárgyában alkotott nagy jótéteményét, mely szerint egyrészt a községek elegendő és jó tenyészállatokkal láthatók el és másrészt a tenyészőknek alkalmas egyedei is illő árban értékesíthetők; elhatározta a választmány, hogy feliratban üdvözlé ezért az ujításért a földmívelésügyi kir. ministert. — Élénk megbeszélés tárgyát képezte a katonai pótlóvadásznak az ügye is, mely kérdésnél kimondta a választmány, hogy a földmívelésügyi és honvédelmi kormányhoz, hogy szüntetessék meg a gazdaközönség nagy elégedetlensége, hogy ne csak nagy tenyészőknek lovai vétesse-nek be, hanem kis tenyészők is, így azután illetéktelen gyanúsításoknak sem lesz kitéve a katonaság, továbbá ilyenmü vásároknak ellenőrzése ügyében rendeltessék el, hogy a törvényhatósági állami állatorvos és vármegyei lótenyész-bizottmányi elnök a vármegye területén tartott minden katonai lóvásár loányagáról és vásár eredményéről számoljanak be. — Végül elhatározta a választmány, hogy a földmívelésügyi minster ur által Sátoralja Újhelyen igért gyümölcsfaoltvány-telep felállítása ügyében felír. — Titkár jelentését tudomásul vették.

Referens.

Az eperjesi színügyi bizottság a vidéki szini kerületek beosztásának tervezetere nézve kimondotta, hogy első sorban a nagy-beeskerek — nagy-kikinda — zombor — szentes — békésabai szini kerülettel kívánja Eperjest kapcsolathozni; ha pedig ez nem lenne lehetséges akkor a sátoraljaúj hely — munkács — ungvár — beregszász — nagy-szöllősi kerülethez kíván csatlakozni.

Folytatás a II. mellékletben.

Az újhelyi iparosok érdekében.

A sátoralja-ujhelyi általános ipartestület, mint iparhatóság elnöksége az I. és III. osztályú kereseti adó kivételét a testület tagjaira sérelmesnek vélvén, a következő folyamodást intézte Lukács László dr. kir. pénzügyminiszterhez.

Nagyméltóságú Pénzügyminiszter Ur!
Kegyelmes Urunk!

A sátoralja-ujhelyi ált. ipartestület köteleseinek tartja a most történt I. és III. osztályú kereseti adó kivétel ellen feljajdult tagjainak, a sátoralja-ujhelyi összes képesítéshez kötött iparosoknak érdekében, Nagyméltóságodhoz folyamodni.

A tönk szélén álló kisiparosok zöme fordul Nagyméltóságod igazságszeretetéhez és nem kér elnézést, nem kér még méltányosságot sem, csak a törvényt kéri a pénzügyi közegekkel tiszteletben tartatni.

Kegyelmes Urunk! A törvényt mindnyájan kötelesek vagyunk megtartani, — esedezünk, kegyeskedjék az adótörvényt is megtartatni.

Mi jól tudjuk, hogy az állam fenntartásához hazaifui köteleseink hozzájárulni. — Szívesen tesszük azt, de csak a törvény korlátain belül. — Ha a törvény sokszoros megterheltségünket fogja elrendelni, meghajlunk előtte. — de egyes pénzügyi közegek, bizottságok önkényes eljárása ellen hangosan tiltakozunk.

Városunkban az adókövető bizottság előtt személyesen jelentek meg a kisiparosok és helyzetük, anyagi viszonyaik megfontolás tárgyává tétetvén, az adóalapul elfogadható jövedelem után lettek III. osztályú kereseti adóval megrovva. — Ezen kivételbe látszólag a pénzügyi előadó ur is megnyugodott, majd felebbezéssel élt, s ennek folytán az adófelsőzámlási bizottság meghallgatásunk és vagyoni viszonyaink mérlegelése nélkül, s az 1875. évi XXIX. t. c.-ben. és miniszteri rendeletekben adott kedvezményeket mellőzve, megrovta az iparosokat oly magas adóval, hogy míg egyesek a múlt 1899. évben 7 frt. (14 korona) egyenes állami adótt fizettek, a folyó évre 50—60 korona adóval rovtattak meg!

Iparosaink kézhez vevén az adófelsőzámlási bizottság végzését, tájékoztatásukba azt sem tudták mit tegyenek vele és esendes békeséggel várták a következőket, s csak akkor, a panasz beadására adott 15 nap eltelté után, ébredtek öntudatra, a mikor fel lettek világosítva nagy megterhelteésükről.

Es ez kényszerít minket arra, hogy Nagyméltóságodhoz forduljunk, s alábbi indokaink felsorolása mellett revízióért esedezünk.

Mindenek előtt az I. oszt. kereseti adó kivételére vagyunk bátrak Nagyméltóságod nagybecsű figyelmét tiszteletteljesen felhívni.

Tudvalevő, hogy ily kisebb városban, mint Sátoralja-Ujhely, alig akad iparos, a kinek állandó segédje van. A 8850/894. számú pénzügyminiszteri rendelet pedig félreérthetetlenül intézkedik, hogy azoknak a segédeknek és segédmunkásoknak adója, ki állandóan alkalmazva nincsenek, közvetlenül az adóköteles féltől szedendő be.

Ezen világos rendelet dacára, a sátoralja-ujhelyi iparosok, tetszés szerinti számban felvett segédek után lettek megadóztatva és az adó tőlük szedetik be, sőt olyan eset is van, hogy külön az az iparos es külön a segéd is megrovatott I. oszt. kereseti adóval.

Ez tehát nem törvényes, s erre nézve mély alázattal kérjük Nagyméltóságod kegyes intézkedését.

A III.-ad. oszt. kereseti adó kivételénél, az adófelsőzámlási bizottság, a magas kinstár érdekében méltányosságra hivatkozik és ugyanekkor mellőzi az iparosok részére adott törvényes kedvezményeket.

Az iparosok nem a méltányosságot, hanem a törvényt és a törvényes alapon nyugvó rendeleteket kéri respektálni.

Az adó felszámolási bizottság nem vette tekintetbe az „üzlet tőke adósságainak kamatait és az adókötelezett fél veszteségeit, melyet iparánál szenvedett, pedig ez elő van írva és köztudomású, hogy a kisipar általában pang és veszteséggel dolgozik.

Önkényesen járt el a bizottság az 1875. évi XXIX. t. c. 19. §. 5 pontjának alkalmazásánál is, s a tiszta kereseti nyereség minimumának vett lakbér 11/2—21/2 szoros összegét tetszés szerint alkalmazta, kisebb és nagyobb összegben, — s a mikor a törvény sulytó rendelkezését alkalmazza, nem oeszi tekintetbe ezen törvény ugyancsak 19 §-nak kedvezményét, mely szerint az adóköteles minden kiskorú gyermek, a lakbérnek 10 %-a levonandó, — s így a sok gyermekkel megáldott és a mindennapi kegyerükért is nagy küzdelemmel és fáradsággal kereső iparosok, a törvény ezen humánusan gondoskodó intézkedésének kedvezményében nem részesülhet.

Kegyelmes Urunk! Mély tisztelettel járú-

lunk Nagyméltóságod elé: kegyeskedjék az adókövető — adófelsőzámlási-bizottság s általában az összes adóügykezelők munkáját felülvizsgálni, s ennek eredményeként az I. oszt. kereseti adó kivételét és beszédese tekintetében az erre kivatott közegeket törvényes eljárásra utasítani, a III. oszt. kereseti adó kivételét pedig újból foganosíttatni.

Ezen alázatos kérelmünk támogatásául bátrak vagyunk még azt is felhozni, hogy S.-A.-Ujhely város csak most lett nagyközségből rendezett tanácsú várossá, s ezzel járó adó terher viselés következményeiről és körülményeiről iparosaink még kellően felvilágosítva nem lévén, jogaik gyakorlásáról — úgy szólván — megfosztatták.

Méltóztassék tekintetbe venni, hogy a számtalan címen megadóztatott kis-iparosok már nem képes családját fenntartani és ha időszakonként tart is segédet, azt kényszerűségből teszi, hogy a segédnek adott munkabér előleget ledolgoztathassa. nem pedig hogy abból talán nyeresége, adó alapul szolgáló jövedelme lenne.

A kis-iparosnak pár hét csak, a mikor munkája akad, s a mikor segédre van szüksége, a kit csak előleggel szerez, s abból, hogy a segéd az előleget sem képes ledolgozni — lát-szik, hogy nincs munkája, s az iparosnak nincs jövedelme.

Mindezek tekintetbe vételére esedezve, alázatos kérésünk megújítása mellett, a legmélyebb tisztelettel vegyünk

S.-A.-Ujhely 1900 évi november hó 10-én
alázatos szolgálói:

a s.-a.-ujhelyi ált. ipartest. előjárósága nevében
Gáthy Géza, **Bánóczy Kálmán,**
titkár. elnök.

Nyilvános számadás

a „sátoralja-ujhelyi könyvnyomdászok segélyző egyesület“-ének f. évi november hó 11-én a vármegyeháza termében rendezett „Gutenberg-emlékünnepe“ alkalmából.

Bevétel volt összesen: 370 K. 34 f.
Kiadás „ „ 281 „ 28 „

Tiszta jövedelem: 89 K. 06 f.

mely összegből 20 koronát a „Kossuth-szobor“ alapja javára az illető helyre eljuttattunk.

Felülfizetni szívesek voltak: Ehlert Gyula 14 kor., — Dongó Gy. Géza és Landesmann Miksa 10—10 kor., — Molnár István főispán 7 kor., — Katinszky Geyza és Alexander Vilmos 5—5 kor., — Szánky Nándorné 4 kor., — Löcherer Lőrinc dr., Schön Vilmos dr. és Fedák István 3—3 kor., — Biró Pál, Juresó Agoston, Ócskay László és Breiner Herman 2—2 kor., — Vass József, Kótit István, Schön Andor, Landesmann Sámuel és Zinner Vilmos 1—1 kor.

Fogadják a nemesszivű adakozók szíves adományaiért, — úgy a hangversenyen közreműködők és egyáltalán mindazok, a kik ünnepelésünk sikerét előmozdítani szívesek voltak, e helyen is leghálásabb köszönetünk nyilvánítását.

Sátoralja-Ujhely, 1900. nov. 16.
Uhrinyi Imre Werner Miksa
e. titkár. e. elnök.

Weinstein Tóbi
e. pénztáros.

Nyilvános nyugtató.

A „sátoralja-ujhelyi könyvnyomdászok segélyző egyesülete“ által f. hó 11-én rendezett Gutenberg-ünnepély bevételéből 20 korona adományoztatott a „Kossuth-szobor-alap“-ra.

A magasztos célra jutott összegért a szobor bizottság nevében hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

Sátoralja-Ujhely, 1900. november 17.
Widder Gyula, Hornyay Béla dr.,
b. pénztáros. b. elnök.

Nyilvános nyugtató.

Breiner Hermanné, Reichard Gyuláné és Schweiger Ignácné a sátoralja-ujhelyi izr. népkonyha-egyesület egy ebédjének fedezésére 10—10 koronát adományoztak.

Fogadják a nemesszivű adakozó urnók az egyesület nevében hálás köszönetünket.

Sátoralja-Ujhely, 1900. november 17.
Widder Gyula, Haas Adolf,
e. titkár. e. pénztáros.

Köszönet.

a mező-laborezi tűzkárosultak részére érkezett adományokért.

(4 közlemény.)

1. Andrássy Sándor gróf ő méltósága adományozott 200 koronát. (nagyságos Haraszthy Miklós főszolgabíró úr a Ferenc-József-rend. lovagkeresztése által kifizetve). — 2. XXII. Reuss

uralkodó herceg (Horok Olga urnó által kifizetve) 100 kor. 26 fillért. — 3. Névtelen (Lehoczky István m.-laborezi gyógyszerész úr által kifizetve*)

Ezekért úgy a tűzkárosultak, mint a segélyosztó bizottság hálás köszönetét nyilvánítja a nemes szivű adakozóknak.

Mező-Laborezon, 1900. november 14-én.
Hladonik János,
körjegyző.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Nyilvános köszönet.

A dávidvágási gör. kat. felekezeti új iskola-épület f. hó 4-én rendeltetésének átadatván, nem mulaszthatom el, hogy a nyilvánosság terén is forró köszönetemet és hálámat ne nyilvánítsam első sorban méltóságos Hadik-Barkóczy Endre gróf urnak, a ki hitközségemmel szemben több ízben tanúsított főuri bőkezűségét növelte újabban azzal, hogy az iskolatetőhöz szükségelt 600 K. értékű épületfát teljesen ingyen volt kegyes adományozni.

Hasonlóan segítségünkre siettek még a munkási gkat. egyh. megyei alapok részéről, ahonnan 100 koronát kaptunk és T. Zemplén-vármegye közművelődési alapja részéről segély címén megszavaztatott 300 K.

Az igaz- és kézi szolgálványokon kívül 6400 koronába került és a kor igényeinek minden tekintetben megfelelő iskolának falait a Benzur-Testvérek magyóroskai cementgyára állította fel a legkényesebb igényeknek is megfelelően.

Amidőn a fentieket jól eső örömmel és mély hálával jelezni szerencsém van, a nemeslelkű jótévedőknek hitközségem nevében is mély köszönetemet nyilvánítom.

Dávidvágás, 1900. nov. 10.

Seregéllv Sándor,
gk. lelkész, isk. sz. elnök.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— Rovatvezető: Molnár Gyula. —

Kéziratok rovatvezetőhöz S.-A.-Ujhelybe küldendők.

Az „irvaolvasási“ és „phonomimikai“ módszer.

II. rész.

2. a) Ismereteinknek jó részét, az érzékszervek közvetítése folytán *érzetek, észrevételek és szemléletek* útján szerezzük. Okos és értelmes szemléletek nem tünnek el lelkünkben nyomtalanul, hanem nyomokat hagynak maguk után az agy sejtjeiben, melyeket alkalmas időben újra felújíthatunk. Lelkünknek azon tulajdonságát, melylyel az egyes tárgyakról szerzett szemléleteket megtudjuk őrizni *emlékezetnek*; azon tulajdonságát pedig, melylyel a szemlélt tárgyat annak jelenléte nélkül is magunk elé tudjuk állítani, vissza tudjuk idézni, *visszaemlékezésnek* hívjuk. Az emlékezet által megőrzött s a visszaemlékezés által felújítható szemléletet *képzet*-nek nevezzük. Az egyes tárgyakról szerzett képzet a szerint, a mint a szemlélet körültekintő, alapos, vagy felületes volt, különböző lehet úgy, hogy mondhatjuk, olyan a képzet, a milyen volt a szemlélet; mindenesetre az egyéni tulajdonoktól is függ a képzetek kialakulása a szerint, a mint valakinek emlékezete tartós és visszaemlékezése élénk; de viszont hiába van bármily tartós emlékezete s élénk visszaemlékezése valakinek, ha az észrevételek és szemléletek nem voltak értelmesek, körültekintők, alaposak, a képzetek sem lehetnek körülmenyesek s a tárgyaknak megfelelően igazak. A szerzett képzetek a szerint, a mint azok hasonlók egymáshoz s a mint egy helyen és egy időben származtak, sőt ha még ellentétesek is, egymást felköltik, egymással társulnak. Lelkünknek azon tulajdonságát, melylyel a különböző képzeteket társítani képes, *képzettársításnak* nevezzük. Lelkünkben a külvilág tárgyairól keletkezett képzetek nem maradnak meg a maguk frissességében, mert a többfelől jövő különféle benyomások által elhomályosíttatnak, eltakarthatnak úgy, hogy a különböző képzetek örökös küzdelemben vannak egymással, az erősebb a gyengébbet elnyomja. Hogy az egy tárgyról szerzett képzetek maradandók legyenek, azokat szóval jelöljük meg, ezzel biztosítjuk, állandóvá tesszük szerzett képzeteinket. Ugye de a lélek a rokon tárgyakat, a beszéd segítségével egy-egy csoportba igyekszik foglalni, így jó létre a *fo-galom*, melylyel karöltve jár az *ítélet* és *következtetés*.

* Az összeg kiírva nem volt.

Szerk.

Az iskolába kerülő hat éves gyermeknek lehetnek ugyan, sőt vannak is képzeleti meglehetős számmal, de e képzetek a rendszertelen családi nevelés következtében rendezetlenek, hiányosak s csupán mint összehordott, összehalmozott anyagkészlet tekinthetők, melyet valamint kicsinyelnünk nem szabad, úgy arra építeni sem tanácsos; épen azért az iskolai tanítás ez elemi, alsó fokán a tanításnak szemlélettel kell kezdődni. Az üres szó hidegen hagyja a gyermek elméjét, a mihaszna szószátyarkodás nem csak nem képes elméjében képzeteket alkotni, hanem unottá, elviselhetetlenné teszi rá nézve az iskolai életet. Nem másodrangú kérdés aztán az sem, hogy mit szemléltessünk? Azt hiszem a helyes nyomon járok, midőn azt mondom, hogy a szemléltetendő tárgy a gyermek képzet- és ismeretköréből veendő.

A phonomimikai módszer hívei azt mondják, hogy a „természetes élet nyilvánulása után” fogatják fel a hangokat; csak az a kérdés, vajon az általuk használt „természetes életnyilvánulás” a gyermek képzetköréből van-e véve? Ennek megvilágítására álljon itt egy példa: A tanév első óráján egy történetkét mond el a tanító a karácsonyfáról, melynek végén azt mondja egy leánykával „á”, miközben kezét a száj felé viti. Hát kérem ez idáig igen szép, csak az a kérdés, vajon látott-e már minden gyermek karácsonyfát, vannak-e arról képzeleti, melyekhez az „á” hangot hozzá fűzve; vagy látott-e már olyan leánykát a ki a karácsonyfa látására egyenesen az „á” hanggal adott kifejezést érzelmeinek? Megengedem, hogy a budapesti és kolozsvári gyerekek látott karácsonyfát, de hát a kerczai, vereckei s széles e hazának annyi más félreeső falujának növendékei vajlon láttak-e? En nem vagyok hajlandó elhinni! Azt meg egyenesen tagadom, hogy a karácsonyfa látására mindenkor „á” hangban tör ki a gyermek. Ha nem látott a gyermek karácsonyfát, akkor szemléltetni kell a tanítónak; ezt azonban e módszer hívei elfelejtették. Ha sem képzeleti nincsenek a gyermeknek a tárgyról, sem nem igyekszem képzeteket alkotni elméjében az okos szemléltetés által, akkor az egész tanítás szó-tudományossággá fajul, pedig a tanítás e csunya fajtáján a modern pedagógia, legalább a gondolkodó férfiak között már régön tul van.

De tegyük fel, hogy Magyarországon minden gyermek látott karácsonyfát, tehát mindeniknek van képzele róla; mit gondolnak e módszer hívei, hogy e történetke, vagyis inkább kitalált mese elbeszélésekor az „á” hang fog a gyermek eszébe jutni? A lélektan bizonyossága szerint egész határozottsággal mondhatom, hogy nem; mert a már élvezett karácsonyi örömeiből bizonyára az fog eszébe jutni, mely a szemlélet alatt támadt idegáram folytán mélyebb nyomokat hagyott lelkében. De hát mi köze is van az „á” hangnak a karácsonyfa-hoz! Hozzá tartozik! Annak alkotó része, eleme? Vagy természetes folyamánya? Nem és százszor is nem! Hanem igenis hozzá mesterkedett valami, mely semmi lényeggel nem bír, melyet a gyermeki lélek, ha még bele erőszakolnánk is épen úgy ki fog hullatni, mint a rosta a buza alját, az ocsut. Az én kis fiam az első karácsonyfa látásakor nem az „á” hangot hangoztatta, hanem azt mondá: „Jaj de jó az a Jézuska, hogy ilyen aranyos karácsonyfát küldött!” Az első benyomásokat, melyek egyuttal a legtartósabbak is, az őt érdeklő aranyos bárány, szürke ló stb. tették reá s hiába mondtuk volna akár chorusban is az „á” hangot s hiába bökdöstük volna kezünket akár a szoba mennyezetén, bizony nem adott volna rá semmit, legfőleg az azt mondta volna: „Ti kegyetlen csunyak, miért háborgattok az én örömeim közepett!” Hogy ez nem csak az én fiammal történik így, volt alkalmam több irányban megfigyelni s az eredmény mindig ugyanaz volt. Hiába a pedagógiában a cél nem szentesíti az eszközöket. Itt a cél ok- és észszerű elérésére alkalmas és megfelelő eszközöket kell választani, melyek nélkül minden újítási kísérlet silány félreelmény.

De vegyünk egy más példát. Az „l” hangot pl. a víz folyásából származtatják a phonomimika hívei. Ugyan hogy teszik érzékelhetővé e hangot a víz folyásából Hajdu-vármegyében, vagy annyi más folyóban szűkölködő vidékén hazánknak? Vagy a cseberből a vederbe öntik a vizet szemléltetésnek okáért? De hát az meg sehogy sem ad „l” hangot! Vagy csak úgy ráfogják! Bizony bizony nagyon is a levegőben függenek ezek a mimikai alaptárgyak és életjelenségek annyira, hogy azokról képzetek egyáltalában nem származhatnak a gyermek lelkében. Nem egyebek azok, mint kimeszterkedett szó áradatok.

Valamelyik szemes olvasó azt is mondhatná, hogy a mesék alakjait sem szemléltette a gyermek, mégis szívesen hallgatja. Ez igaz, csak hogy azt kell figyelembe venni, hogy a gyermekmesék nem azt a célt szolgálják, a mit ezek; azok a képzeteket foglalkoztatják s valamely erkölcsi tanulság megvilágítására, el-

vonására vannak szánva, tehát egy általános cél szolgálatában állanak, míg itt az észrevételeket konkrét tárgyakhoz kell fűznünk. De meg a gyermekmesék is akkor felelnek meg céljuknak, ha alakjaik a gyermek ismeretkörébe tartoznak; mert: „A képzelem csak a meglévő érzéki képzeteket dolgozza fel, azon tul ereje nem terjed; ez az ő korlátoltsága.” (Dezső L. Lélektana).

Comenius nem ok nélkül vette fel a gyermekek előtt ismeretes vagy legalább képen szemléltethető állatok képét a hang felfogatására, jól tudta, hogy csak akkor származhatnak a gyermek lelkében képzetek az ismertetendő hangról, ha az illető állat jellemző tulajdonát képezi, jól tudta, hogy az emlékezet csak úgy fogja képzeté emelni, ha azok egy konkrét tárgyhoz vannak tapadva. „Az emlékezet az egyes észrevételeket is megőrzi ugyan, de a visszaemlékezés csak azon összeköttetésben ujtja fel azokat, melyben a konkrét tárgyhoz tapadva, azokkal összenőve vannak.” (Dezső L. Lélektana).

(Vége köv.)

Balogh Kálmán.

Nyilvános köszönet.

Nemes Lajos kir. tanácsos, nyugalmazott kir. tanfelügyelő ur, büntetés-pénzéből, tanítók útján befolyt 166 korona 20 fillérről szóló, a sátoralja-ujhelyi takarékpénztártól kiállított betéti könyvet adott át a „Zemplén-vármegyei Tanítók-Háza” javára. Fogadjá önagysága egyesületünk hálás köszönetét.

Hodossy Béla,
egyes. elnök.

A „Zemplén-vármegyei Tanító-egyesület” tagjaihoz. Felkérem egyesületünk a t. tagjait, kik a „Zm. Tanítók-Háza” céljaira gyűjtő-ívet kaptak, sziveskedjenek — még ha netán nem gyűjthettek volna is — a gyűjtő-ívet hozzám mielőbb visszaküldeni.

Ertesítem egyesületünk felekezeti tagjait, hogy a szerencsi gyűlés alkalmával fölmerült utiköltségeiket, beküldött nyugtáik alapján a választmány fogja legközelebb tartandó ülésén megállapítani.

Hodossy Béla,
egyes. elnök.

CSARNOK.

Szól a zene . . .

Szól a zene,
Cigány zene,
Hej, de vigadnak az urak,
Közbe, közbe,
Oda szólnak,
Oda oda kiabálnak:
— Te! frissebben huzzad cigány! . . .

Szól a zene,
Cigány zene,
De egy a sok víg ur közül
Akármilyen
Frissen huzzák,
Csak szomorú . . . Csak nem örül . . .
— Szomorubban huzzad! cigány! . . .

A kocsmának,
Ablakánál,
Nekidőlvé áll egy kis lány,
Minden hangnál,
Egy-egy könyvesep,
Végig szalad az oreáján . . .
— Mért is huzzza az a cigány! . . .
(Munkács.)

Gabányi László.

Bűnhődés.

— A „Zemplén” számára. —
Írta: Weisz József.

I.

. . . Igen! hü maradok hozzád! Esküszöm
Esküszöm ártatlan gyermekeink boldogságára:
eszküszöm mindenre, a mi szent! . . .

A februári napsugár beragyogott az ablak üvegekeu keresztül és ráesett a beteg, sovány, kiaszott arcára. Az asszony esküje láthatóan megnyugtatta. Nem lihegett oly lázasan, oly nehézkesen és mintha a borzasztó fájdalomtól eltorzult arcvonásai is visszanyerték volna szelid, nyugalmas kifejezésüket. Fejét glóriaként körülragyogták a napsugarak és így mosolyogva kisznevdedt.

Simon Anna, a feleség, ott zokogott az ágy szélén, csókokkal borítva az élettelen, hideg kezét . . . szivrepszó, bánatos zokogása oda-csodította a halott ágya körül a falu népét, könyvelt, résztvevő tekintettel nézték a szegény

szerencsétlen asszonynak szívettépő, fájdalmas vergődését és susogva jegyezték meg egymásnak:
— Szegény, el nem fogja bírni a rettenetes esapást, hisz oly igen nagyon szerették egymást . . .

II.

Szép tavaszi este van. A lány májusi szellő megrezgeti az akácok fehér virágait, könnyű puha leveleit. A balzsamos akácillatot szerteviszi a kósza szellő és üdévé, kellemessé teszi a finom, tiszta levegőt. Simon Anna ott ül a tornácán és nézi a csillagok milliárdjának feneseget, tündöklő ragyogását.

Gondolatai visszakalandoznak a multba. Igen a multba! De sokat is tud regélni ez az egy szó. Beszél boldogságról és boldogtalanságról, kéjes örömről és szívzaggató fájdalomról, örök hűségről, ledér csalfaságról . . . beszél az ő jóságos férjéről, Andrisról, ki őt annyira szerette s kit ő is oly igazán szeretett. Hisz olyan szelid, jámbor ember volt Andris és milyen ki-mondhatatlan boldogok voltak. Koresmát, mulatságot került s csak érte és gyermekeiért élt. Értük dolgozott és fáradozott, értük élt . . .

Majd ott látja az ágyban, a nehéz farszató munkától meggyötörtten, beteg, fakó beesett arccal . . . Eszébe jut a szent fogadalom, a szent eskü, a mit a halalos ágyon tett Andrisnak és ajka most is mint akkor — három hó előtt — önkénytelenül ismétlé: Igen hü maradok hozzád esküszöm!!

A tavalyi szellő kísértetiesen megzörgeti az akácleveleket, egy-egy denevér suhogva hasítja keresztül az üde léget és nini, mintha a kerti ajtó — ott a temető felől — kinyílnék, belép rajta fehérén, sápadtan a férj, a halott. Es az asszony nem ijedt meg a halott látásától, arca felvidul, keble lázasan liheg . . . A sápadt, fehér szellem pedig oda ül az asszony mellé és alig hallható tulvilági hangon kérdi:

— Szeretsz-e még most is Anna? El nem feledtél? Hü maradtál fogadalmadhoz, esküdhöz? . . .

Az asszony lázasan pihegve szól:

— Igen Andris szeretlek most is és szeretni foglak mindörökké! . . . Mit ér az élet nélküled és bizony mondom, ha gyermekeinket nem kéne itt táplálnom, én is odamennék hozzád, hogy örökké együtt legyünk, hogy soha többé el ne szakadhasunk egymástól. Látod milyen szép a természet, mint tündökölnék a csillagok, hogy susog a szellő s ebben az egész rejtelmes, zsongó, álmatag éjszakában én csak a te lelkedet érzem. Mintha az egész természet a te nevedet verné vissza s csak azért imádom a természetet, csak azért nézem azoknak a ragyogó csillagoknak káprázatos tündöklését, csakis azért, mert téged imádlak, téged szeretlek és elfeledni soha, de soha nem foglak. . . .

III.

Aratás után van. Egész Németi odasereglett a Mőzsi koresmája elé. Az öregek, hogy gyönyörködjenek a fiatalok pezsgő jókedvében, táncában, no meg, hogy a torkuk se maradjon szárazon; a fiatalok pedig, hogy kitáncolják magukat a bevégzett aratás örömeire.

Simon Anna is ott van! Isten látja lelkét, hogy nem örömet jött ide, de a szomszéd asszonyok nem hagyták békén. Hogy így, hogy úgy! Hiszen megtörtént az ilyen szerencsétlenség már mással is. Azért nem keli világtagadóvá embergyülvölővé lenni.

Ott fog helyet magának az öreg asszonyok közt, szerényen összekuporodva egy földre fektetett gerendán.

Nézi, nézi a deli párok táncát . . . Majd megakad a szeme egy legényen Takács Mihályon. Igen Takács Mihályon, ki három év előtt ment királyt szolgálni, s most szabadult ki a király kosztja alól. Szép, daliás legény, sötét hajfürtökkel, barna napsütött arccal, erős, tüzes tekintettel. Nézi, nézi a szép legényt s szeméi tágra nyíltak, ott ül vele szemközt s valami ki-mondhatatlan édes gyönyörűség ült minden tagjába . . . Tekinteteik találkoznak . . . érezte, hogy abban a két szemben ott van a mennyország minden üdve s a gyeheha minden tüze . . .

A következő pillanatban már ott táncol a kör közepén Takács Mihálylyal. Örülten járják a táncot, tüzesen, szenvedélylyel . . . és mikor a legény a szemébe nézett azzal a bódító, égető tekintettel, elkábult . . . eltűnt előle az asszonyok csoportja, nem hallotta a szemszédok esodalkozó álmélkodását, érezte, hogy mindinkább gyengül, jobban simul a fiuhoz s úgy vélté, hogy lábai sem érintik a földet, hanem a legény viszi előre, előre . . .

IV.

Simon Andris portájáról épen most gördült ki az utolsó lakadalmos kocsi.

Takács Mihály, az új gazda, egyedül maradt Annával, az új menyecskével. Szívére öleli szerelmét, hisz oly igen, igen boldogok. Szeretik egymást igazán. Elárasztja ajkát, arcát csókjainak forró özönével és Anna ott fekszik, mint egy önmagán kívül Mihály karjai közt . . . Azután nagy, kísérteties csendességgel először borul rájuk az éjszaka . . .

Egyszerre az asszony rémes sikoltással hirtelen fölriad.

— Mi bajod Annám, édes szívem — kérdi a párja.

— Ott... ott... nem látod... az uram, az Andris... halovány arccal... fehér ruhában... esküre emelt kezekkel... Mihály... Istenem segíts... meg akar fojtani...

Kikelt arccal, kidüllesztett, bamba szemekkel, rémült sikongással, haját tépve rohant ki a házból...

V.

Megbűnhődött!... megőrült!....

Közgazdaság.

Gyümölcstenyésztésünk fejlesztése.

Irta: Szmik Gábor.

II.

Vármegyénk talaj és éghajlati viszonyai mellett különös figyelemre érdemes a besztezei szilva, mely az agyagos talajjal bíró, völgyes és részben védett helyeken nagyobb területeken is megérdemli a tenyésztést. Ez a szilva, iz és aszalvány gyanánt könnyen eltartható, jó áron értékesíthető, szállítása nehézségbe nem ütközik és mint világkereskedelmi cikk állandó keresletnek örvend. A besztezei szilva szeszfőzésre is legalkalmasabb.

Helyes aszalási mód mellett ennek a szilvának termesztése, a többi gyümölcsfajok között, a legtöbb tiszta jövedelmet képes biztosítani, mert gyöksarjakról, minden nemesítés nélkül könnyen szaporítható; mert gondozása, hernyóktól való tisztogatása, körülkapálása nagyobb fáradságot és költséget nem igényel; továbbá mert a szilva alja a legjobb szénatermőhely, s végül mert középtermetű mellett kat. holdanként 5 méter-mázsa aszalt szilva termelhető, melynek értéke 180—200 korona.

A gyümölcstenyésztés fejlesztésére legnagyobb befolyást gyakorolna a nemes oltványoknak a kisebb birtokosok részére leendő, teljesen díjmentes kiosztása. Darányi Ignác földművelésügyi m. kir. miniszterünk öngyméltósága pedig ez irányban is a legélelkebb érdeklődést tanúsítja.

Már az év elején tervbe vette, a s. a. ujhelyi m. kir. állami erdőhivatal vezetése mellett, itt helyben, egy nagyobb szabású állami, nemesített oltványok termelését célzó faiskola létesítését, a honnan nemesak a Hegyalja, de felső Zemplén szegény sorsú és támogatásra szorult népe is ingyen oltványokat nyerne.

Gazdasági egyesületünk választmánya f. hó 12-én tartott ülésében szintén foglalkozott ezzel az ügygyel s a tervezett faiskola mielőbbi létesítése érdekében felsőbb helyen megteszi a szükséges lépéseket.

Javaslatom ez irányban az, hogy itt, a vármegye székhelyén, 25 kat. hold területen — a mely legcélszerűbben gróf Wallisné öméltségének az állomás melletti birtokából lenne 12 évre kibérelhető, — telepíttessék a faiskola, a melyen 40—45.000 db. nemes oltvány lenne felállítható. Hogy mily vagyongyarapodást okozna ez évente, különösen a szegényebb osztálynál, azt bővebben ismertetni felesleges. Zemplén-vármegye 451 községe átlag és évenként 100—100 db. nemes oltvány díjmentes adományozásban részesülne és 10 év alatt a gyümölcsfatenyésztés egy tekintélyes jövedelmi ággá fejlődhetne.

Hogy a vármegye különböző részeiben mily gyümölcsnek tenyészthetők legsikeresebben, arra nézve ösmerkedjünk meg a vármegye talaj és fekvésvizonyaiával.

A vármegye területén:

1., agyag és agyagos.

2., meszes.

3., homokos talajnak fordulnak elő.

1. Az agyag talajtulajdonságai. Száraz állapotában kőkemény, nedvesen ragadós, gyúrható. A nedvességet mohón, de nehezen szívja magába, s ha tiszta kavasavas timföldből áll, kötött vagy hideg agyagtalajnak nevezük. A fák gyökerei csak nehezen hatnak át azon, a levegő nehezen járja át, a vizet erősen visszatartja, mélyebben kiszárad mint a homoktalaj, e közben erősen összehúzódik, miért is tartós szárazságnál kevés, de igen nagy repedéseket kap. Ilyenkor a gyökereket megrongálja, megdolgozása felette nehéz, abszorbeáló képessége a táplálóanyagokra nagy. Ez a talaj nem a legrosszabbak közé tartozik, de hátrányos tulajdonságait mérsékli a száraz és meleg klíma, míg a magas és északi fekvés teknős felület emeli azt! Ha az agyagtalajban 50% homok van, úgy annak kedvezőtlen tulajdonságai tetemesen mérsékeltek, meut porhanyóbbá és szelidebbé válik. A kötött agyag szelidebbé tételét mesterségesen is eszközölhetjük, ha abba homokot keverünk a mi a gyümölcsfák tenyésztésénél jó eredményre vezet.

(Folytatjuk.)

A községek és gazdaközönség figyelmébe. A zemplénvármegyei gazdasági egyesület elnöksége lapunk útján is felkéri a tokaj-hegyaljai községi elöljáróságokat, hogy az ideai szüret eredményéről tanuskodó, de még be nem küldött kérdő íveket legkésőbb f. hó végeig beküldeni sziveskedjenek, mivel a kérdőív statisztikai adataira az egész tokaj-hegyaljai bonyilvántartásról szóló füzet szerkesztésénél szükség lesz. — Egyszersmind figyelmezteti a községeket és a gazdaközönséget, hogy azok, a kiknek a jövő év tavaszára gyümölcsfaoltványokra szükségük lesz, ez iránt való kérvényüket f. év december hó 15-éig a gazdasági egyesület titkári hivatalához annál is inkább nyujtsák be, mert elkésve érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek. A kérvények a földművelésügyi m. kir. nagyméltósági miniszter urhoz címzendők. — Végre pedig a gazdasági egyesület elnöksége tudatja a szőlőbirtokos községgel, hogy mindazok a kik tavasszal akar-nak szénkénegezni, a szükséges szénkénegezmennyiségét a f. évi december hó 1-ig jegyeztessek elő az egyesület titkári hivatalában (Vármegyeháza.)

Városi és községi ügyek.

* **A színügyi bizottság** f. hó 14-iki ülésén szóba került, egyebek közt, a színházépítés csigalassúsága is. Mihez képest a polgármester már intézkedett hogy színházunk — legkésőbb dec. hó 15-ig — „Zack und Pack“ legyen. Különbön pedig, mint arról tüzetes vizsgálódás után a helyszínen meggyőződünk, a színházépítés e hó folyamán nagyot közeledett a befejezéshez. A kőmives- és az ácsmunkával teljesen készen vannak, pedig ezek, kivált a kőmivesek, óriási nagy munkát végeztek öt emelet magasságig; hát még a légfűtéssel, melynek tervét négyszer is módosították a tervezők, míg most ötödszörre, úgy a hogy van, helybenhagyták. A munkapadok és szerelőhidak, a zsinórpadlás esiga- és kötélalabirintuszai alatt: szintén hatalmas ácsolmányok. A mellékhelyiségek t. i. az öltözők, raktárak stb. szintén készen vannak. Erthetetlen dolog, hogy a piktör még mire sem haladt a mennyezet festésével, pedig azóta, hogy állványait alá alkalmazták, máig láblógázva befejezhetné volna. A diszitással is el vannak késve. A nézőtér hatalmas gerendái alá Bpestről várják, de hiába várják, a csavar-gépezeteket. Hát a beton-mesterek? Ezek is csak most fogtak a dologhoz, pedig már hetekkel ez előtt letudhatták volna. Különbön az a baj, hogy nem voltak és nincsenek végképp jóváhagyott tervek. Több a kapkodás, mint a maradandóság. Ma így, holnap úgy. A színpad, méret és felszerelés tekintetében a nagy városok színpadjaival vetekedik. A zsinórpadlás csigáinak és kötéllálózatainak segítségével — ha ugyan nem fognak majd makaeszködni munka közben — a szín pár rövid pere alatt idő helyzet és hangulat szerint átváltozható. A légfűtést már most nagyon jónak modják — de persze magától nem fűt, sőt, ha sajnálják tőle a város erdejét, nem is szárít, a mi pedig mindenképp előbbre való. Legyen tehát mindenekelőtt erre is gondja a t. polgármester urnak, ha ugyan a dologban velünk egyet ért!

* **Gőzfürdő megnyitás.** Az ujhelyi ujonnan felépített s a legkényesebb igényeket is minden kielégítő Diána gőz- és kádfürdőnek ma délelőtt 11 órakor van az ünnepes megnyitása. A fürdőt már délutántól átadják a közhasználatnak.

* **Hegyközség.** Az egységes hegyközség szabályrendeletét a vármegye közgyűlése jóváhagyván, Székely Elek polgármester f. hó 12-ére tüzte ki az alakulást, mely napon a szőlőbirtokosok a városháza nagytermében szép számmal jelentek meg. Polgármester a gyűlést megnyitván, a továbbintézkedés jogát az érdekeltségnek adta át. Korelnöknek Schön Vilmos dr.-t választván — megalakultak. Elnökké Kincessy Pétert, al-elnökké Székely Imrét, hegybiztossá Matteredny Józsefet választották közfelkiáltással. A 30 tagból álló választmány tagjai lettek, titkos szavazás után, Miklóssy István, Schön Vilmos dr., Csáky Imre, Rooz Adolf, Matteredny József, Valkovszky Elek, Langermann Károly, Szent-Györgyi Vilmos, Osváth Ferenc, Reichard Mór, Dókus Gyula, Róth Bernát, Jelenek Adám, Meczner Gyula id., Schön Hugó dr., Rosenthál Sándor dr., Kellner Soma dr., Grosse Gyula, Schön Sándor, Nyomárkay Odón dr., Szöllősy Artur, Vadász Antal, Ewa Odón, Schweiger Ignác, Hornyay Béla dr., Rakmányi János, Páles Károly és Hönseh Dezső. — Az intézménynek is, az intézőknek is gratulálunk!

* **Sátoralja-Ujhely közigazgatási bizottsága** e hó 16-iki ülésében tárgyalás alá vette a színügyi bizottság és színigazgató között alakuló viszony szabályozása dolgában alkotott szabályrendeletet s némi módosítással a tervezetet elfogadásra ajánlotta a képviselőtestületnek,

* **Uj jegyző.** Szerencsen, a lemondás folytán megüresedett adóügyi jegyzői állásra a f. hó 13-án általános szótöbbséggel Nagy Lajos okl. jegyzőt választották meg.

* **Népkönyvtár.** A földművelésügyi kir. miniszter, főispánunk előterjesztésére, Bánócz községnek, a Franklin-Társulat útján, az I. számú minta szerint egybeállított népkönyvtár adományozott, egyszersmind egy könyvszekrény beszerzésére 20 koronát adományozott.

* **Dadák.** Rendezett tanácsú városunk kisdédóví bizottsága f. hó 15-én tartott ülésében özv. Véberné és Bónis Bertát választotta meg a pályázók közül városi dadákká.

* **Állami anyakönyvi statisztika.** A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1900. nov. 10-től 1900. nov. 17-ig a házasságot kötött: 2 pár; b) kihirdettetett: 2 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 14 esetben; d) elhalálozott: 10 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész

3367/I. 900. sz. A szerencsi j. főszoigabirájától.

Körözvények.

I.

Négyesi Ferencné szül. Igó Zsuzsánna gesztelyi lakosnő f. évi november hó 6-án éjjel férje lakásáról — 40 korona késpénzzel és saját ruhaneműjével — ismeretlen helyre megszökött. Személyleírása: Termete alacsony, arca gömbölyű pirosas, szeme fekete, haja koromfekete, orra-szája rendes, fogai hiányosak, különös ismertető jelei: arc jobboldalán fekete szemölcs van. Vallása ev. ref. életkora 39 év. Beszél magyarul. Ruházata: barna szövet ruha, fején barna kendő, lábán cipő. stb.

Felkéretnek a hatóságok, hogy nevezett körözött nőt feltalálása esetén hivatalomhoz elővezettetni sziveskedjenek.

3415/I. 900. sz.

II.

Bulyovszkyné Szabó Irén miskolci lakos tulajdonát képező egy drb. tehén f. hó 12-én a Gesztely községi temetőnél elszabadult s azóta feltalálható nem volt. — Körözését elrendelem azzal, hogy feltalálása esetén hivatalomhoz bejelentés teendő.

Szerencs, 1900. november 13.

Pintér, főszoigabiró.

379/IV.

A gálszécsi járás főszoigabirájától.

Körözvények.

I.

Ósze János kis-azari lakos tulajdonát képező fehér szörű ökör (az egyik fennálló szarvu a másik vszttag leálló szarvu) f. évi nov. hó 10-én d. u. 2 óra tájban a kis-azari erdőből elszökött s azóta feltalálható nem volt. — Körözésüket elrendelem azzal, hogy feltalálás esetén hivatalomba jelentés teendő.

381/IV. 900.

II.

Folyé évi okt. hó 23-án 1 drb. veres szörű kis tehén találtott Szécs-Polyánka községben bitangságban és a községi bíró által vétetett gondozásba. Igazolt tulajdonosa felhivatik, hogy ezen körözvény megjelenésétől számított 15 nap alatt a község bírájánál annál is inkább jelentkezék, mert ellenesetben a tehén mint gazdátlan jószág, az 1894. évi XII. t.-e. 105. §-a értelmében el fog árvereztetni.

Gálszécs, 1900. november 14.

br. Fischer, tb. főszoigabiró.

Sátoralja-Ujhelyváros polgármesterétől.

12105/I. 900. sz.

Hivatalos hirdetmény.

Melynél fogva értesitetnek tőlem a város területére vadászati engedélyt nyert érdekelték, hogy a művelés alatt álló szőlők vadász területet nem képeznek, ily helyeken vadászók ellen az 1884. évi XII. t.-cikk rendelkezéseit a legszigorubbán fogom alkalmazni.

Sátoralja-Ujhely, 1900. nov. 10.

Székely, polgármester.

3417/I. 900. sz. A szerencsi j. főszoigabirájától.

Pályázati hirdetmény.

Tállya nagyközségben T. Zemplén-vármegye törvényhatósági Bizottságának 443/21137 kgy. 1900 évi számú határozatával ujonnan rendszeresített „adóügyi jegyzői állás“-ra az 1886. évi XXII. t.-e. 78. §-a alapján ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása: fizetés 800 korona, lakbér 200 korona és a szabályrendeletben megállapított magánmunkálatok díjak.

A választás határidejeül 1900. évi december hó 7 (he.edik) napjának d. e. 10 óráját Tállya nagyközség házához kitűzöm.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy életkorukat, erkölcsi magaviseletüket, minőségüket és előbbi alkalmaztatásukon igazoló okmányokkal felszerelt pályázati-kérvényeiket a választás napját megelőző nap d. u. 5 óráig hivatalomhoz annál is inkább nyujsák be, mert az elkészen beérkezett pályázati kérvények figyelembe vételét nem fogják. Szerencs, 1900. november hó 15-én.

Pintér István főszolgabíró

Nyílt-tér. *)

Az alább közölt jegyzőkönyvet azon megjegyzéssel teszem közzé, hogy a nevezett ur-ember, mint vármegyei írnok semminemű hivatalos hatalommal nem bír és nem is bír; annál kevésbbé a jelen esetben, mivel a község jegyzője és bírója, mint „tüzrendészeti közegek” a

*) Az e rovatban közöltékért a beküldő felelős.

helyszínén személyesen jelen voltak. Ezen hivatalos nagyképviselet csak kibúvó. Részemről ez ügyet e téren befejezettnek nyilvánítom s hivatalos térre viszem.

Lengyel István.

Jegyzőkönyv,

felvétel Szinnán, 1900. évi november hó 9-ik napján alólírottak által a Lengyel István és Kálnássy Károly urak között felmerült ügy lovagias elintézése tárgyában.

Alólírottak felkértünk Lengyel István ur által, hogy a f. hó 8-iki tüzészet alkalmával Kálnássy Károly ur által a rajta elkövetett tetleges sértésért elégtételt kérjünk.

Mi felkeresvén Kálnássy Károly urat felszólítottuk, hogy hajlandó-e felünknek azért, mert a f. hó 8-iki tüzészet alkalmával botjával felé sújtott, a mit felünk úgy tekint, mintha tényleg megütötte volna, lovagias elégtételt szolgáltatni, mire Kálnássy Károly ur kijelentette, hogy miután ő a tűznél, mint rendőri közeg

hivatalosan működött közre, s hivatalos működése közben történt minden dolgát hivatalos uton szokta elintézni, Lengyel István ur pedig őt e működése közben sértő kifejezéssel illette, a mire ő aztán botjával felé sújtott, ezen ügyet is hivatalos uton fogja elintézni, s ennél fogva a lovagias elégtételadatát megtagadja.

Ezek után részünkről ezen ügyet befejezettnek tekintjük, s erről felünket jelen jegyzőkönyv kiadása mellett értesítjük.

K. m. f.

Csiszár Árpád, sk. Horváthy Gyula, sk.
mint Lengyel István ur megbízottai.

A szerkesztő postája.

K. P. — Eperjes. Levélben válaszoltam.
S. A. dr. — Nyitra. Levél megy.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éblert Gyula.

HIRDETÉSEK.

Megjelent s kiadóhivatalunkban kapható:

»ZEMPLÉN«
NAPTÁRA

AZ
1901-ik évre.

TIZENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM.

Ára 80 fillér.

Tk. 5742/1900. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Wollmann Kázmérné és a m. kir. kincstár végrehajthatónak Lusztig Jakab végrehajtást szenvedő elleni 111 korona 16 fill. és 173 korona 67 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a sátorlaj-ujhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. járásbírósg területén lévő Sztropkó községében tekvő a sztropkói 112. számú tjkvben A I. 1 sor 123. hr. sz. a. fölvetett 53 összeirási számú házból udvar és kerttel a B 76 alatti bejegyzés szerint Lusztig Jakabot 1/2-ed részben megillető jutalékra 896 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1900. évi november hó 26-ik napján délelőtt 10 órakor Sztropkó község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 89 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságról előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi augusztus hó 22-ik napján.

Dr. Oláh, kir. albiró.

Tokaj nagyközség előjáróitól.

3673/I.—900. sz.

Árverési hirdetmény.

Tokaj nagyközség mint erkölcsi testület tulajdonát képező a Tisza és Bodrog folyón gyakorolható halászati jog 1901. évi január hó 1-től 1903. évi december hó 31-ig terjedő 3 évi időtartamra folyó évi november hó 29-ik napján délelőtt 9 órakor Tokaj város házánál nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár a múlt évi bérösszeg 520 korona.

Az árverési feltételek Tokaj község előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Tokaj, 1900. évi november 14-én.

Kudász. Helebronth Mór,
jegyző, h. bíró.

72,824/900 sz.

Bérbeadási hirdetmény.

A vallás-alap tulajdonát képező Borsod-megye Ládháza község határában fekvő, mintegy 441 ¹³⁹/₁₂₀₀ holdat tevő földbirtok 1901. évi október 1-től 1913. évi szeptember hó 30-ig, vagyis 12 évre, Budapesten a vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium IX. ügyosztályában 1900. évi december hó 4-én tartandó zárt ajánlati verseny útján haszonbérbe fog adatni.

Az egy koronás bélyeggel és 1000 korona bánatpénz letételét igazoló pénztári nyugtával ellátott zárt ajánlatok 1900. évi december hó 4-ik napjának déli 12 órájáig a vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium segédhivatalok igazgatójánál nyujtandók be.

A részletes haszonbérleti és versenytárgyalási feltételek a vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium segédhivatali igazgatóságnál és a borsodmegyei Sajólad községben levő közalapítvány-ispánságnál betekintheők.

Budapest, 1900. október 19-én.

A m. kir. vallás és közokt. ministeriumtól.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Tk 4425/1900. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Speiser Markusz és csatlakozott társai végrehajthatónak Durchslag Ignác végrehajtást szenvedő elleni 1000 korona tőkekövetelés, 167 korona, 1846 korona, 400 korona, 514 kor., 200 korona tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a homonnai kir. járásbírósg területén lévő Izb.-Radvány községében fekvő az izb.-radványi 121. sz. tjkvben A. + 1 sor 50. helyrajzi szám alatt felvett 47. összeirási számú házból (udvar és kerttel) a B. 3. alatti bejegyzés szerint Duchslag Ignácot megillető 1/2 rész jutalékra az árverést 896 korona kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi november hó 24-ik napján d. e. 10 órakor Izb.-Radvány község házána megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 89 korona 60 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi július hó 16. napján.

Dr. Oláh kir. albiró.

Apró hirdetések előre fizetendők.
Tíz szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér
Vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések előre fizetendők.
Videkről postautalvánnyal avagy levélbélyegeken.
Az utalvány szelvényére a szöveg is följegyezhető.

Apró hirdetések felvételnek

a „ZEMPLÉN”
kiadóhivatalában
(főtér 9. szám)

és
FRISS HERCZINÉ
dohányárudájában
(Kazinczy-utca, Polgári Bank épületében.)

Bérlőknek,
Munka adóknak,
Vevőknek,

és
eladóknak,
állást keresőknek.

bérbeadóknak
és mindazoknak,

kik a nagy közönségből
keresik az érdekelt feleket
bizvást ajánlhatjuk a

„Zemplén”
vármegyei hivatalos lap

„Apró hirdetések”
rovatát.

Egy nagy forgalmu DOHÁNY-ÁRUDA

teljes berendezéssel, a város legszebb helyén lévő különböző áruk berendezésére is igen alkalmas

bolthelyiséggel

családi körülmények miatt igen olcsón azonnal átadandó.

Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

Eladó ház.

Az Andrassy-utczában (életpiacz-tér) levő 4 szoba, konyha, kamara, üveges veranda és pincze helyiségekből álló házamat szabad kézből eladom.

Özv. Kapás Aurélné.

Egy hálószoba berendezés.

mely két schiffon, két ágy, egy mosdó és két éjjeli szekrényből áll, jutányos áron eladó. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Gyakornokul

egy jó házból való fiu felvételnek **Szent-Györgyi Vilmos** üzletébe Sátoralja-Ujhely.

Szabad kézből eladó

két teke-asztal felszereléssel, 3 drb. kávéházi asztal márvány platinával és koremai asztal lőczával **Feldmesser Pinkász** fakeskedőnél **Sárospatakon**.

Kiadó lakás.

A főutezán **Horváth féle ház** emeletén 2 szoba, konyha és kamarából álló lakás azonnal kiadó.

Egy tanonc

azonnal felvételnek a „Zemplén” könyvnyomtató intézetében.

Divány

jó karban lévő igen olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó

a csalogány utca 447. szám alatt egy csinosan butorozott utcai szoba, esetleg teljes ellátással. Ugyanott házi koszt is kapható.

Eladó

a Néma-hegyen egy 1700 öles beültetett, teljesen jó karban lévő **szőlő**, kőből épült új **borházzal** jutányos árt. — Ertekezhetni **Salamon Béla** Antalnál Csalogány-utca 449.

Gépész-kovácsnak

esetleg stabil géphez is — kellő szakvizsgákkal ajánlok.

Madák István,
Szerenes.

Az

Apró Hirdetések

kétségtelenül hatalmas közvetítői lesznek ezennél az üzletkötéseknek s kiszámíthatatlan gyakorlati haszna lesz ennek a rovatnak a közönség minden rétegére, ha egyszer hozzá szokik ehhez a legolcsóbb és legeredményesebb közlekedési eszközhöz.

Azért ajánlatos, hogy a közönség gyorsan megkedvelje s s mentől sürűbben vegye igénybe a „ZEMPLÉN” teljes címmel ellátott apró hirdetéseit.

Levélbeli tudakozóda sokra pontosan válaszolunk ha a szükséges postabélyeg beküldetik.

Majoros,

jó fizetésre és a tej jövedelemből perzentuatióra az 1901. évi január hó 1-től fel fogadtatik Buttkára.

Wiczmandy Ödön.

Tk. 7483/1900. szám.

Hirdetmény.

Kolbászó község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a pontjában tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cz. 15. §-a pontjában szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. törvényezik 15. és 17. §§-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §-a pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §-a) és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §-a) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t.-cz. 22 §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1901. évi június hó 8-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1901. évi június hó 8-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtják, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben fel-

szólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1901. évi június hó 8-ik napjáig bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításakor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeiket jöhiszemü harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság 1900. évi november hó 4-én.
Dr. Oláh, kir. albiró.

V. 700/1900. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólított kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennél közhírré teszi, hogy a kir.-helmeczi kir. járásbíró V. 88/1. 1899. számú végzése által Pilişy Ferdinánd végrehajtási törvénye javára Öbey János n.-rozágyi lakos ellen 1000 kor. tőke, ennek 1897. év július hó 1. napjától számított 6% kamatai követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 2040 koronára becsült lvak, kocsi, sertések, széna és lőszerszámból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatk.

Mely árverésnek a király-helmeczi kir. járásbíró V. 401/7. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis N.-Rozvágy községében alperes lakásán leendő eszközölesére 1900. évi november hó 20-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték azon megjegyzéssel, hogy azon ingóságok csak akkor adatk el, ha csak 1. évi október 31., vagy a nov. 14. ére más végrehajtatók javára tüzött árverésen el nem adatk és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatk fognak.

Az elárverzendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifeztendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverzendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelést megelőző foglalás elégtétléshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólított kiküldöttnek vagy irásan beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kir.-Helmecz, 1900. évi október hó 24. napján.

Szabó Lajos,
kir. bit. végrehajtó.

Tk. 6651/900. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Pavliszák Mihály végrehajtónak Ilyko József és Ilyko Anna végrehajtást szenvedő elleni 320 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a gálszécsi kir. járásbíró) területén fekvő a szécs-polyánka 151. sz. tjkvben A I 1 és 7 sor 163. 697. hr. számú ingatlanból Ilyko József és Ilyko Annát B 13 és 14 alatti 1/3-ad jutalékára 339 korona a szécs-polyánka 225. sz. tjkvben A I. 1. 2. 3. sor 245. 885. és 1311. hr. számú

ingatlanból Ilyko Józsefet és Ilyko Annát B 15. és 16. sor-szám alatti 1/3 jutalékára az árverést 538 koronában ezennél megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi január hó 12-ik napján délelőtt 9 órakor Szécs-Polyánka község házáni megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatk fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi október hó 23. napján.

Bálint, kir. albiró.

110/1900. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bir. végrehajtó ezennél közhírré teszi, hogy a homonnai kir. járásbíró 1900. évi V. 8/9. sz. végzése folytán hivatalból ügyvéd által képviselt Costa et Helion felperes részére Pápony Pál alperes ellen 238 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 640 koronára becsült ingóságokra a homonnai kir. járásbíró V. 8/9. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna végreh. szem. lakásán Homonnán leendő megtartása határidőül 1900. évi november hó 20. napján délelőtt 8 1/2 órája ki fűzték, a mikor a bíróság lefoglalt 2 drb. 15. 2 drb. csikó s egy b ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatk.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverzendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelést megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna, és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott kiküldöttnek vagy irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Kelt Homonnán, 1900. évi november hó 5. napján.

Wolf Sándor,
kir. bírósági végrehajtó.

1638. V/1900. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennél közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1897. évi 9601. és 9602. P. számú végzése következtében Korányi Károly ügyvéd által képviselt a kassai hitelbank javára Adler Vilmos sátoralja-ujhelyi lakos ellen 1200 es 492 kor. 86 fillér s jár. erejéig 1897. évi augusztus hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglaltak és 2402 koronára becsült követelés ingóságok u. m. házi butorok nyilvános árverésen eladatk.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróságnak 1900. évi V. I. 807/1. számú végzése folytán 1692 kor. 86 fill. tőkekövetelés, ennek esedékessé vált napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 70 kor. 66 filléren bíróság már megállapított költségek erejéig Sátoralja-Ujhelyben alperes lakásán leendő eszközölesére 1900. évi november hó 26-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatk.

Amennyiben az elárverzendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi november hó 31-n.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Apró hirdetések előre fizetendők.
Tíz szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér.
Vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések előre fizetendők.
Vidékről postautalvánnyal avagy levélbélyegeken.
Az utalvány szelvényére a szöveg is följegyezhető.

Apró hirdetések

felvételnek
a „ZEMPLÉN”
kiadóhivatalában
(főtér 9. szám)

és
FRISS HERCZINÉ
dohányárudájában
(Kazinczy-utca, Polgári Bank
épületében.)

Bérlőknek,
Munka adóknak,
Vevőknek,
és
eladóknak,
állást keresőknek,
bérbeadóknak
és mindazoknak,
kik a nagy közönségből
keresik az érdekelt feleket
bizvást ajánlhatjuk a
„Zemplén”
vármegyei hivatalos lap
„Apró hirdetések”
rovatát.

Egy nagy forgalmu

DOHÁNY-ÁRUDA

teljes berendezéssel, a város
legszebb helyén lévő kü-
lönböző áruk berendezésére
is igen alkalmas

bolthelyiséggel

családi körülmények miatt
igen olcsón azonnal át-
adandó.

Bővebb felvilágosítást ad
e lap kiadóhivatala.

Eladó ház.

Az Andrássy-utczában
(életpiacz-tér) levő 4 szoba,
konyha, kamara, üvages
veranda és pince helyisé-
gekből álló házamat szabad
kézből eladom.

Özv. Kapás Aurélné.

Egy hálószoba be- rendezés.

mely két schiffon, két ágy,
egy mosdó és két éjjeli
szekrényből áll, jutányos
áron eladó. — Bővebbet a
kiadóhivatalban.

Gyakornokul

egy jó házból való fiu fel-
vétetik **Szent-Györgyi**
Vilmos üzletébe Sátoralja-
Ujhely.

Szabad kézből eladó

két teke-asztal felszerelés-
sel, 3 drb. kávéházi asztal
márvány platinával és
koresmai asztal lóczával
Feldmesser Pinkász fa-
kereskedőnél **Sárospata-**
kon.

Kiadó lakás.

A főutezán **Horváth**
féle ház emeletén 2
szoba, konyha és kama-
rából álló lakás azonnal
kiadó.

Egy tanonc

azonnal felvétetik a
„Zemplén” könyvnyom-
tató intézetében.

Divány

jó karban lévő igen olcsón
eladó. Czim a kiadóhiva-
talban.

Kiadó

a csalogány utca 447. szám
alatt egy csinosan butoro-
zott utcai szoba, esetleg
teljes ellátással. Ugyanott
házi koszt is kapható.

Eladó

a Néma-hegyen egy 1700
öles beültetett, teljesen
jó karban lévő szőlő, köből
épült új borházzal jutá-
nyos árért. — Ertekezhetni
Sálmón Béla Antalnál
Csalogány-utca 449.

Gépezés-kovácsnak

esetleg stabil géphez is —
kellő szakvizsgákkal ajánl-
kozom.

Madák István,
Szerencs.

Az

Apró Hirdetések

kétségtelenül hatalmas
közvetítői lesznek ezen-
tul az üzletkötéseknek
s kiszámíthatatlan gya-
korlati haszna lesz en-
nek a rovatnak a közön-
ség minden rétegére, ha
egyszer hozzá szokik eh-
hez a legolcsóbb és leg-
eredményesebb közleke-
dési eszközhöz.

Azért ajánlatos, hogy
a közönség gyorsan meg-
kedvelje s s mentől sü-
rűbben vegye igénybe a
„ZEMPLÉN”
teljes címmel ellátott
apró hirdetéseit.

Levélbeli tudakozódá
sokra pontosan válaszolunk
ha a szükséges postabélyeg
beküldetik.

Majoros,

jó fizetésre és a tej jövede-
lemből perzentuatióra az
1901. évi január hó 1-től fel-
fogadtatik Buttkára.

Wiczmány Ödön.

Tk. 7483/1900. szám.

Hirdetmény.

Kolbászó község telekkönyve birtokszá-
bályozás következtében átalakított és ezzel
egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a
melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII.
és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-aiban a tényleges birtokos
tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892.
évi XXIX. t.-cz. 15. §-aiban szabályozott eljárás a
telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapoco-
latosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX.
törvényezikk 15. és 17. §§-ai alapján, ideértve e
§-oknak az 1889. XXXVIII t.-cz. 5 és 6. §-aiban
és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában
foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi
XXXVIII. t.-cz. 7. §. a) és az 1891. évi XVI.
t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzé-
sek, vagy az 1886. évi XXIX t.-cz. 22 § alapján
történt törlesék érvénytelenségét kimutathatják, e
végből törlesési keresetüket hat hónap alatt, vagyis
az 1901. évi június hó 8-ik napjáig bezárólag a
telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert az ezen
meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte
után indított törlesési kereset annak a harmadik
személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot
szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX.
t.-cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben, ide értve
az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz.
5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tény-
leges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellen-
ben ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellent-
mondásukat hat hónap alatt, vagyis 1901. évi
június hó 8-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi
hatósághoz benyújtják, mert ezen meg nem
hosszabbítható záros határidő letelte után ellent-
mondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyvi át-
alakítása tárgyában tett intézkedések által, nem-
különbön azok, akik az 1. és 2. pontban körül-
írt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-cz.
szerinti eljárás és az ennek folyamán történt
bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi
jogaikat bármely irányban sértve vélik, ideértve
azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889.
évi XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt be-
jegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben fel-

szólalásukat tartalmazó kérvényüket a telek-
könyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1901.
évi június hó 8-ik napjáig bezárólag nyújtják be,
mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő
elmulta után az átalakításkor közbejött téves
bevezetésből származó bármilyen igényeiket jó-
hiszemű harmadik személyek irányában többé
nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket
pedig csak a törvény rendes útján és csak az
időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harma-
dik személyek jogainak sérelme nélkül támadhat-
ják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a
kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat
adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind
egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket
pótlólag benyújtának az eredetieket a telekkönyvi
hatóságnál átvehetik.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint
telekkönyvi hatóság 1900. évi november hó 4-én.
Dr. Oláh, kir. albiró.

V. 700/1900. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk
102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kir-
helmezi kir. járásbíró V. 88/1. 1899. számú végzése által
Piliszy Ferdinánd végrehajtási törvénye javára Öbey János
n.-rovágyi lakos ellen 1000 kor. tőke, ennek 1897. év jú-
nius hó 1. napjától számított 6% kamatai követelés erejéig el-
rendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felül-
foglalt és 2040 koronára becsült levak, kocsi, sertések, széna
és lőszerszámból álló ingóságok nyilvános árverés útján el-
adatk.

Mely árverésnek a király-helmezi kir. járásbíró V.
401/7. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen,
vagyis N.-Rozvágy községében alperes lakásán leendő eszkö-
lésére 1900. évi november hó 20-ik napjának d. e. 10
óraja határidőül kitétik azon megjegyzéssel, hogy azon in-
gók csak akkor adatk el, ha csak f. évi október 31., vagy
a nov. 14. ére más végrehajtók javára tűzött árverésen el-
nem adatkának és ahhoz a venni szándékozók oly megjegy-
zéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi
LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron
alul is eladatkni fognak.

Az elárverzendő ingóságok vételára az 1881. évi LX.
t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizet-
endő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverzendő in-
góságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző ki-
gittetéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás
korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyző-
könyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés
megkezdéséig alólirt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy
pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság táb-
láján kifüggesztését követő naptól számítatik.
Kelt Kir.-Helmezc, 1900. évi október hó 24. napján.

Szabó Lajos,
kir. bit. végrehajtó.

Tk. 5651/900. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság
közhírré teszi, hogy Pavliszák Mihály végrehajtónak Ilyko
József és Ilyko Anna végrehajtást szenvedő elleni 320 kor.
tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi
kir. törvényszék (a gálszécsi kir. járásbíró) területén fekvő
a szécs-polyánkai 151. sz. tjkvben A I 1 és 7 sor 163. 697.
hr. számú ingatlanból Ilyko József és Ilyko Annát B 13 és
14 alatti 1/3-ad jutalékára 339 korona a szécs-polyánkai 225.
sz. tjkvben A I. 1. 2. 3. sor 245. 885. és 1311. hr. számú

ingatlanból Ilyko Józsefet és Ilyko Annát B 15. és 16. sor-
szám alatti 1/3 jutalékára az árverést 538 koronában ezennel
megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb
megjelölt ingatlan az 1901. évi január hó 12-ik
napján délelőtt 9 órakor Szécs-Polyánka község házánál
megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési
áron alól is eladatkni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárá-
nak 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban
jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333.
sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik szakaszában ki-
jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni,
avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bapatpénz-
nek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi
hatóságnál 1900. évi október hó 23. napján.

Bálint, kir. albiró.

110/1900. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi,
hogy a homonnai kir. járásbíró 1900. évi V. 8/9. sz.
végzése folytán hivatalból ügyvéd által képviselt Costa et
Helion felperes részére Pápony Pál alperes ellen 238 kor.
követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás foly-
tán alperestől lefoglalt és 640 koronára becsült ingóságokra
a homonnai kir. járásbíró V. 8/9. sz. végzésével a további
eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltok köve-
telése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek
volna végreh. szem. lakásán Homonnán leendő megtartása
határidőül 1900. évi november hó 20. napján délelőtt 8 1/2
óraja kiűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt 2 drb. 16. 2 drb.
csikó s egy b ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés
mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatkni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverzendő ingóságok
vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshoz
tartanak jogot, a mennyiben részükre a foglalás korábban
eszközöltetett volna, és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki
nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig
alólirt kiküldöttnek vagy írásban beadni, vagy pedig szóval
bejelenteni tartoznak.

Kelt Homonnán, 1900. évi november hó 5. napján.

Wolff Sándor,
kir. bírósági végrehajtó.

1638. V/1900. vzm.

Árverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz.
102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a
s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1897. évi 9601. és 9602. P.
számú végzése következtében Korányi Károly ügyvéd által
képviselet a kassai hitelbank javára Adler Vilmos sátoralja-
ujhelyi lakos ellen 1200 es 492 kor. 86 fillér s jár. erejéig
1897. évi augusztus hó 18-án foganatosított kielégítési vég-
hajtás útján felülfoglaltak es 2402 koronára becsült következő
ingóságok u. m. házi butorok nyilvános árverésen eladatk.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróságnak 1900.
évi V. I. 807/1. számú végzése folytán 1692 kor. 86 fill. tőke-
követelés, ennek esedékessé vált napjától járó 6% kamatai,
1/3% váltó díj és eddig összesen 70 kor. 66 filléren bíróság
már megállapított költségek erejéig Sátoralja-Ujhelyben alpe-
res lakásán leendő eszközlésére 1900. évi november
hó 26-ik napjának délelőtti 10 óraja határidőül kité-
tik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak
meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107.
és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet
ígérőnek becsáron alul is elfognak adatkni.

Amennyiben az elárverzendő ingóságokat mások is le-
és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna,
ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek
javára is elrendeltetik.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi november hó 3a-n.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Kis-Kemencze község telekkönyve urbéri erdő elkülönítés következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendelettel képest átalakították s ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38., és az 1891. évi 16. t.-cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t.-cikkekben szabályozott eljárás a telekbejegyzőkönvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosították.

E czélból az átalakítási munkálatok hitelesítésére a helyszíni eljárás a nevezett községben **1900. évi december hó 10-én** fog kezdődni.

Ennélfogva felhívjuk:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netáni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésekből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. évi 29. t.-cz. 15-18. és az 1889. évi 38. t. cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

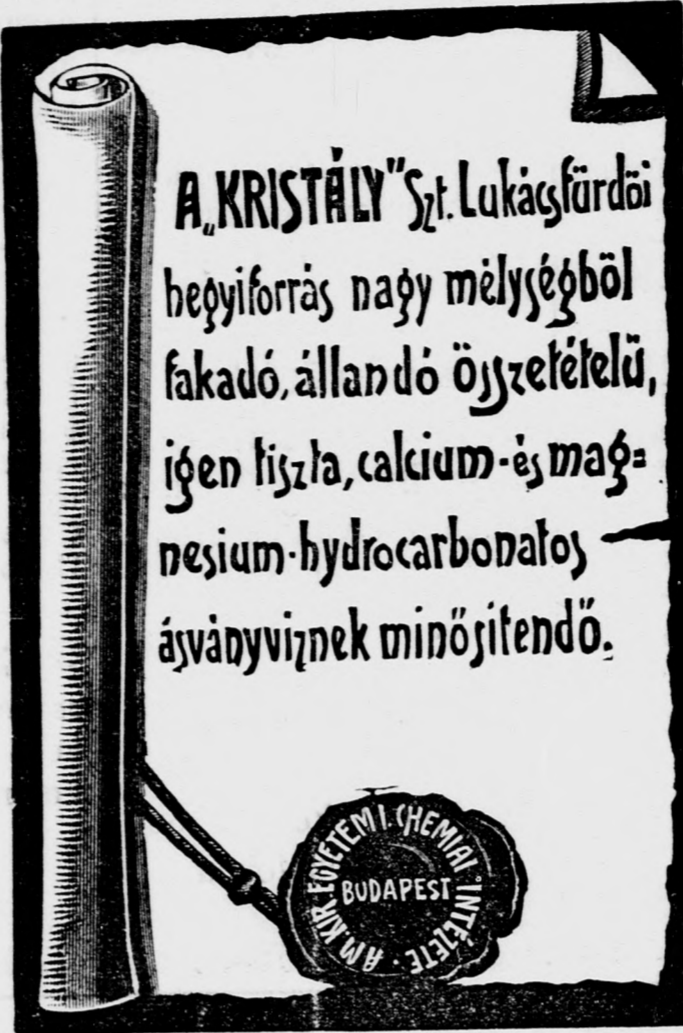
Kelt Homonnán, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság 1900. évi november hó 6-án.

Dr. Oláh, kir. albiró.

Haszonbérleti hirdetmény.

Ungmegeye **Szék** községében 310 hold szántó s 90 hold rétből álló birtok megfelelő gazdasági épületekkel ellátva **f. évi december hó 31-től** haszonbérbe adó. — Ugyanezen birtok 280 hold erdővel esetleg eladó. — Közelebbi felvilágosítást ügyvédi irodámban nyújthatok.

Dr. Thuránszky Zoltán,
ügyvéd, S.-A.-Ujhelyben.

Kapható S.-A.-Ujhelyben: **Veres Károly** vasuti étertermében, továbbá: **Behyna Testvérek, Nagy Ferencz és Szentgyörgyi Vilmos** kereskedéseiben.

Több száz kiváló orvos által ajánlva. A legizletesebb és legolcsóbb ásványvíz

Felhívás köszén szállításra.

A Bodrogközi Tiszaszabályozó társulat szivattyu-telepéhez a szomotori állomásra 1300 m. m., a sárospataki állomásra 1700 m. m., a liszka-tolesvai állomásra 350 m. m. és a központi iroda fűtéséhez a perbenyiki állomásra 200 m. m. legkötőbb minőségű akna köszén (nem dara szén) szükségeltetvén, felhívom a köszén kereskedőket, hogy ajánlatukat **folyó évi december hó 15-ig** hozzám benyújtsák.

Az ajánlathoz csatolandó az akna-szén vegyi elemzése szerinti calorica értékére vonatkozó bizonylat.

A szén elszállítása jövő évi január és február hó folyamán eszközözlendő. Kir.-Helmeccz, 1900. évi november hó 9-én.

Révy Géza Victor s. k.,
igazgató-főmérnök.

Árverési hirdetmény.

Mikóháza község urbéres közönsége nevében alulírott által ezennel közhírré tétetik, miszerint a községi urbéresek erdejében lévő mintegy 670 drb. tölgy haszonfa, a járási főszolgabíró ur közbenjötté mellett a **folyó év november 22-ik napjának** délelőtti 10 órájkor Mikóházán a község birájánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett eladatni fog.

Kelt Mikóházán, 1900. évi november hó 8-án.

Az urbéres gazdák elnöke:

Emry Mihály,
elnök.

Aláírási felhívás

a „Sátoralja-Ujhelyi Kölcsönös Önségélyző Hitelszövetkezet“ 2-ik évtársulatába.

A tagok korlátolt felelősége mellett alakult „Sátoralja-Ujhelyi Kölcsönös Önségélyző Hitelszövetkezet“ 1901. év január 1-én működésének és fenállásának 1. évét tölti be s ugyanakkor a II-ik évtársulatot alapítja meg. Az elmúlt év eredménye bizonyítja, hogy az intézmény gazdasági közszükséget pótol, 385 tag 921 törzsbetéttel körülbelül 50,000 korona betét tőkét gyűjtött össze szövetkezetünknel s a hitelügylet egészséges fejlődése biztos garanciát nyújt arra, hogy a szövetkezet tagjai törzsbetéteik után legalább

6%-os kamatot

fognak az évtársulatok haszonrésze gyanánt kapni.

1901. január 1-én kezdi meg működését a II-ik évtársulat s mi bizalommal hívjuk fel Sátoralja-Ujhely város és vidéke közönségét ezen

II-ik évtársulatba

való minél tömegesebb belépésre.

A „Sátoralja-Ujhelyi Kölcsönös Önségélyző Hitelszövetkezet“ évtársulatainak vagyonát a tagok hetenként-fizetendő törzsbetétei képezik. Több heti díj egyszerre is befizethető.

Egy törzsbetét 1 korona, mely egyelőre az igazgatóság által megállapított időben (minden szerdán és vasárnap délután) fizetendő be a szövetkezet pénztárába. Az 5-ik év elteltével az évtársulat vagyona a tiszta jövedelemmel együtt a tagok között törzsbetéteik arányában felosztatik.

A szövetkezet tagjait 7% kamattal mellett hitelnyújtással segítyezi s a kihitelezett összegek 5 év tartalma alatt a heti befizetések által törleszthetők.

Kölcsönök nyújthatnak a befizetési összeg 1/10-ed részéig bárkinek, továbbá személyi kezesség, jelzálogi biztosíték, értékpapírok, vagy arany-ezüst kézi zálog ellenében.

A szövetkezet a vidéki tagok heti befizetéseit megkönnyíti az által, hogy a pénz bérmentes küldését postatakarékpénztári chequek útján teszi lehetővé.

A II-ik évtársulatba való felvétel iránti jelentkezések és aláírások a szövetkezet hivatalos helyiségében (Dr. Hornyai-féle ház), valamint alulírott igazgatóság tagjai bármelyikénél november hó 15-től teljesíthetők. A jelentkezésnél minden jegyzett törzsrész után 1-1 korona beiratási díj iefizetendő.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, 1900. november hóban.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Alexander Vilmos
könyvkereskedő.

Csuka Ödön
ügyvéd.

Hericz Sándor Meczner Gyula Kádár Gyula
iparos. nagybirtokos, ig. elnök. gyógysz. rész.

Katinszky Geyza Dr. Waidmann Adolf
plébános szt.-széki tanácsos. orvos.

Bettelheim Márton Dr. Erényi Manó
borkereskedő. ügyvéd.

Dr. Rosenberg B. Widder Gyula
orvos. gyógyszerész.

Faeladási hirdetmény.

A gróf Hadik-Barkóczy hitbizományi uradalom tulajdonához tartozó és Zemplénmegye Orosz-Kajnya község határában fekvő bükk erdőből 167 kat. holdnyi területen található fatömegnek tövön való eladása iránt 15030 korona beesár, valamint Zsalubina község határában fekvő erdőben ki- és megjelölt 248 darab tölgyfa és 1010 darab erdei fenyőfának tövön való eladása iránt 3600 korona kikiáltási ár mellett *folyó évi november hó 26-án délelőtt 10 órakor* az uradalmi erdőhivatal irodájában Varannón, írásbeli zárt ajánlatok útján nyilvános árverés fog tartatni.

Varannón, 1900. évi november 15-én.

Strompf Pál,
uradalmi erdőmester.

Kleinmann és Klein

tölgy-, épület- és szerszámfa raktára
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók
Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek, továbbá:
Kapu oszlopok 2 koronától 5 koronáig.
Kerítés oszlopok 70 fillértől 1 kor. 30 fillérig.
Ajánljuk kerégyártóknak **szerszámfákat, keréktalpak és küllőket; nyirfa és bükkfa rudakat,** ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkából.
25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.
Vágott tűzifát eladunk mmásánként 1 kor. 80 fillér; 2 mm. felüli megrendelésnél ingyen lesz házhoz szállítva.
A Jókai-utczában lévő volt Barthos-féle házat **olesó árért eladjuk.**
Az u-zoda szomszédságában lévő volt Vályi féle kertből építkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

A legolcsóbb bevásárlási forrás.

A legnagyobb czipőraktár S.-A.-Ujhelyben.

Halász Herman

ezelétt

Özv. Rozsássy Lajosné

S.-A.-Ujhelyt, főtér, a „Vadász-kürt“ szálloda épületében.

Ajánlja nagy raktárát

valódi karlsbadi és legjobb hazai gyártmányu
uri-, női- és gyermek czipő

különlegességekben. — Kitünő uri és fiu bőr-, valódi
Halina- és vízhatlan vadász eszímákban,

valamint ujonnan berendezett

uri divatáru-czikk raktárát,

Dus választék különösen modern
férfi kalapokban, ingek, nyakkendők,
esernyők, gallérok és kézelőkben

a legolcsóbb árakban.

A legolcsóbb árutól a legfinomabbig.

Faeladás.

Gróf Lónyay Elemér Bodrog-Olaszii uradalmi erdejében circa 180 holdnyi erdőterületen lévő nagyobb részben műszaki czélokra való tölgyfa *folyó évi november hó 27-én délelőtt 9 órakor* Bodrog-Olasziban, a gazdasági irodában zárt ajánlati árverés útján eladó.

Venni szándékozók felkéretnek, az árverésre vonatkozó zárt ajánlataikat, az ajánlott összegének 10% bánatpénzzel ellátva, folyó évi november 26-án déli 12 óráig a Bodrog-Olaszii uradalmi tisztartóssághoz beküldeni, ahol a faeladási feltételek megtudhatók.

Novotny, urad. főerdész.

Nagy karácsonyi és ujévi selyemáru-eladás

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

lyoni és párisi selyemkelme-különlegességek áruházában
BUDAPEST IV. KERÜLET, BÉCSI-UTCA 4. SZÁM.

Kezdődik november 15-én és tart december végéig.

A többek között a következő áruk kerülnek eladásra, u. m.:

Liberty merveilleux, tiszta selyem, több mint 150 színárnyalat, mét. 78 kr.	Mosóselyem, valódi mosható 80 cm. széles, méterje . . . 95 kr. és feljebb
Mosóbársonyok, méterje 75 kr. és f ljebb	Taffetas, csikos és kockás, garant tiszta selyem, mét. . . 98 kr.
Lyoni toulard japon és chinai selyem, méterje 58 kr. és feljebb	Fekete mintázott selyem, garant, tiszta selyem, mét. . . 85 kr. és feljebb

Szives figyelmébe ajánljuk maradék-osztályunkat, hol bluzok, egész toilettek és juponokra alkalmas maradékok rendkívüli olesó áron kaphatók. — A fenti szabott árak november 15-től december végéig érvényesek. — Cégünknel a tulbecslés teljesen ki van zárva, mivel az árak minden egyes cikken számokban láthatók.

Vidékre mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Bodrogközi Tiszaszabályozó társulat.

492/900. szám.

Felhívás.

Felhivatnak mindazon kereskedők, kik az árvédelmi czélokra szükséges jó karban lévő és nem foltozott zsákokat szállítani hajlandók, hogy ajánlatukat *folyó évi december hó 5-ig* a társulat igazgatóságához Kir.-Helmezen benyujtsák.

Az egységi árak száz darabonként értendők és az ajánlattal egy darab minta bemutatandó.

Kir.-Helmece, 1900. évi november hó 10-én.

Révy Géza Victor s. k.,
igazgató-főmérnök.

A Grosz Vilmos-féle

csődtömegtől megvett áruk: ugymint **kézi és járgány cséplőgépek, rosták, aratógépek, fűkaszalók, konkolyozók, boronák, Sack-féle ekék, lógereblyék** s több más gazdasági gépek a gyári árak tetemes leszállításával mellett kaphatók

Kornstein Ignác czégnél
S.-A.-Ujhely.

Erdő-őri állás

töltendő be **1901. január 1-től** a nagy-toronyai uradalomban. — Pályázni óhajtok oklevéllel és kellő okmányaikkal személyesen vagy írásban is jelentkezhetnek.

A nagy-toronyai urad. erdészeti hivatalnál.

Pályázati hirdetmény.

Sátoralja-Ujhely város egyesített hegyközségénél rendszeresített hegykapitányi állásra.

Évi fizetés hátsaló tartás kötelezettsége mellett évenként kétezer korona; magánkeresetet azonban nem üzhet.

Pályázathoz melléklendők; illetőségi, hatósági, erkölcsi, m. k. állami vinczellérképezdei, valamint az eddig gyakorlatban eltöltött időről bizonylatok.

A megválasztott hegykapitány állandó lakást a város területén köteles tartani.

A választmány három évre választja és felesketteti, ugyanazonban, hogy a választást egy évi próba szolgálati idő után erősíti meg.

Pályázati határidő 1900. évi december hó 1. A pályázat alólirotthoz küldendő. Sátoralja-Ujhely, 1900. november 17.

Kincsesy Péter,
hegyközségi elnök.

Feladási hirdetmény.

Méltóságos **gróf Mailáth József** úr perbenyiki uradalmához tartozó, a Tisza balpartján lévő „Nagy-szög” nevezetű s Veresmart község alatt fekvő erdőrezs, melyben van 1677 drb. tölgyfa és 80 drb. szilfa — ez kitesz 725 m³ műfát, 1800 m³ hasábfát. 1400 m³ galyfát, melynek becsértéke 14,000 korona, továbbá 235 drb. nyár és fűzfa, ez kitesz 684 m³ hasábfát, 106 m³ galyfát, melynek becsértéke 1200 korona; kikiáltási ár 15,200 korona, mely nyilvános árverésen Örhegy puztán november 29-én délelőtt 10 órakor a legtöbbet ígérőnek fog eladatni. — Árverezők bánatpénzül 10%-át a becsértéknek tartoznak letenni; becsértéken alól az erdőrezs nem adatik el.

Kihasználási idő 2 év, ha esetleg árvíz lenne 3 év. A fáknak csak a földfeletti része adatik el. Fizetési feltételek: az árverés napján 4000 korona, december 20-án a teljes összeg lefizetendő.

Diószeghy Pál, tisztartó.

Hordó gyáramban Gönczi hordók jutányos árban kaphatók.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint a volt sárospataki közbirtokossági

tégla gyárat

megvettem és azt a mai kor kívánalmainak megfelelően

gőzgéppel és körkemenczével rendeztem be, melyben mindenféle specziel munkákat készítek, u. m.:

1. Francia hornyolt tetőcserep, melyből 14 drb. fed. □ méterenként, súlya 35 kiló.
2. Hozzávaló disz gerinczserep.
3. Többféle nagyságu alagesövek, mező és szőlővizek, valamint nedves lakások lecsapolásához.
4. Gép falitégla.
5. Préselt sima téglá disz munkákhoz.
6. Kézi falitégla.
7. Kézi közönséges fedélserep.
8. Gépi közönséges fedélserep.
9. Vízépítési fagyálló téglá.
10. Boltozat ürtégla.
11. Virágágy disztégla.

Arummat a sárospataki vasuti állomáshoz vagonokba rakva jutányosan számítom.

Gyáramat a n. é. közönségnek b. pártfogásába ajánlva.

Kitűnő tisztelettel

Nieszner Ferencz,

hordó és gőztégla gyár tulajdonosa.
Sárospatak.

Bizományi raktárt állandóan tartok **BEHYNA** testvér uraknál
SÁTORALJA-UJHELY.

Hordó gyáramban Gönczi hordók jutányos árban kaphatók.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulirott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Rendkívüli olcsó árak !

Mielőtt

karácsonyi bevásárlásait megkezdené, senki el ne mulassza

Gottlieb Ignác

Főfős- és divatáru kereskedését
Sátoralja-Ujhely, (Fő-tér és Rákóczy-u. sarkán)

megtekinteni, ahol is a legjobb minőségű és divatos cikkek u. m.: fekete és színes selyemszövetek, bársonyok, finom posztók, angol koszművelésű kelmék és egyéb hout fantasie cikkek **1901. január 1-éig rendkívüli leszállított árakon árusítatnak el.**

Férfi öltönyök mérték szerint a legfinomabb honi szövetből, elegáns kivitelben jutányosan készíttetnek.

Rendkívüli olcsó árak !

Furmint oltványok!

Eladok **szabadalmazott hézagos oltási eljárásom** szerint riparia portalis alanyon készült tökéletesen forradt gyökeres furmint

fás-oltványt

ezrenként 260 koronáért és 2 korona csomagolási és rekesz díjért; **százanként** 30 koronáért csomagoltan; továbbá hasonló árban, faj és első rendű minőségben, zölden gyökereztetett s porbujtással tökéletesen beérlett

zöld-oltványt

akár őszi, akár tavaszi szállításra; végre nagymennyiségű gyökeres és sima **riparia portalis** vesszőt, jutányos árak szerint.

A megrendeléskor a vételár negyedrésze melléklendő.

Lácza László,

Sárospatak.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlitatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 és 12 lóerőig, továbbá járgány-cséplőgépek, lóharc-cséplők, tisztító-rostálók, konkolyosók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, mecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, 5/16-malmok, egytetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzéknek mindenre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb

locomobil- és cséplőgép-gyára.